

Putin üçün sarsıdıcı "Pautina" əməliyyatı

Hürriyyət

SİZİN ÜÇÜN QƏZET

№20 (3359) 3 İyun / 2025-ci il

Həftədə 1 dəfə çıxır

Qiyməti: 60 qəpik

ANA XƏBƏR

**Hərbi
hissədə
müəmmalı
ölüm**

İstanbulda kritik savaşı müzakirələri

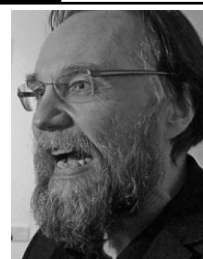
Kreml Kiyevə atəşkəs təklif etdi, Zelenski Rusiya nümayəndə heyətini "axmaq" adlandırdı

GÜNÜN NƏBZİ

Gündəm

**Putinin
ideoloqundan
növbəti sarsam
açıqlama**

ADP postsovet ölkələrini adekvat reaksiya verməyə çağırırdı

3

Xəbər

**Hakim Şahin Yusifova
qarşı şok ittihamlar**

"Ödənilən pulun 4997 manatını oğurlayaraq, oğluma 3 il iş verdi"

2

Şikayət

**Azərbaycanda təhsil
almağın ağırlığı**

Validəyini maddi və mənəvi cəhətdən bu qədər yükləmək kimə lazımdır?

7

Aktual

**Bağ evindən oğurluq oldu,
üstəlik ölümə təhdid edilir**

Məhkəmə 30 min manatın ödənilməsi haqda qərar çıxarsa da, dəyən zərər ödənilmir

6

Xəbər

**Şəhid qardaşı məhkəmə
qərarına etiraz edir**

"Ya özümə qəsd etməliyəm, ya da oğurluq etməliyəm"

2

Cəmiyyət

**MTN generalından məhkəmə
qərarına hörmətsizlik**

Mövlan Şixəliyev vətəndaşa ödəməli olduğu 127 000 dolları vermir

4

Aktual

**Araz Musayeva
hücumun pərdəarxası**

Bıçaqlanma hadisəsi ilə bağlı faktlar və manipulyasiyalar toqquşur

6

**Sabunçu sakininə qarşı
3 milyonluq dələduzluq**

Bu məsələdə yüksək çinli məmurların adı hallanır...

Sabunçu rayonu, Ramana qəsəbəsi, 14-cü mədən, ev 33-də yaşayan Qəhrəmanov Sakit Manaf oğlu tərəfindən "Hürriyyət" in redaksiyasına şikayət məktubu daxil olub. O, qəzetimiz vasitəsilə Prezident İlham Əliyevə və Baş prokuror Kamran Əliyevə müraciət edir...

4

Cəmiyyət

Fakt

**Anar Bayramov pensiyası kəsilən
qazidən üzr istədi, amma...**

Qarabağ qazisi öz haqqını rüşvətlə almaq istədi, dələduzluqla üzləşdi...

Ağdam rayonu, Baş Qərvənd kənd sakini, hazırda Quzanlıda yerləşən qaçqın qəsəbəsində məskunlaşan 2-ci qrup müharibə əli Fərzəliyev Cəlal Qənəhət oğlu tərəfindən "Hürriyyət" in redaksiyasına şikayət məktubu daxil olub. Dələduzluqla üzləşən qazinin məktubunu olduğu kimi dərc edirik...

5

Türk gənc su ilə işləyən avtomobil hazırladı

Hər kilometr üçün cəmi 5 qəpik sərf edən avtomobil böyük diqqət çəkib

dan suyu doldurursan, içeri girsən, bu qədər", - deyərək sistemin sadəliyini vurğulayır.

MƏQSƏD 100 FAİZ SU İLƏ İŞLƏYƏN MAŞIN HAZIRLAMAQDIR

Hədəfinin 100 faiz su ilə işləyən sistemini inkişaf etdirmək olduğunu bildiren Ağbaş maliyyə imkanları məhdud olduğundan hələ bu mərhələyə

çatmadığını əlavə edib. Ağbaş gələcək dəstəkdən asılı olaraq baqajda sistemin görün-tüsünü daha qapalı ərazilərdə quraşdırmağı planlaşdırdığını ifadə edərək, səlahiyyətli lərdən dəstək gözlədiyini bildirib.

Bu ixtira iddia edildiyi kimi uğurlu və səmərəli olarsa, Türkiyənin enerji müstəqilliyi hədəflərinə çatmasında və xarici ticarət kəsirinin bağlanması mühüm rol oynaya bilər. Sistemin ekspertlər və aidiyyəti qurumlar tərəfindən ətraflı şəkildə yoxlanılaraq, sınaqdan keçirilməsi gözlənilir.

Türkiyədə yanacaq bahalaşması özü ilə yeni ixtiraları da gətirir. Belə ki, türk gənc su ilə işləyən avtomobil istehsal edib. Kilometrə cəmi 5 qəpik (kuruş) sərf edən bu avtomobil artıq böyük diqqət çəkib.

Stopnarkotik.az xəbər verir ki, Türkiyənin xarici ticarət açığını ən çox artıran maddələrdən biri olan neft idxalına alternativ ola biləcək ixtira gündəmə bomba kimi düşüb. Qaziantepi avtomobil ustası Murat Ağbaş avtomobil motorunun yüzdə 50-nin su ilə işləməsinə təmin edən bir sistem inkişaf etdirdiyini açıqladı.

Bu sistemlə avtomobillərin hər kilometrə cəmi 5 kuruş sərf etdiyi və 3 litr su ilə 100 kilometr yol qət edə bildiyi iddia edilir. Bu iddialar sübuta yetirilərsə, Türkiyə milyardlarla dollar xərclədiyi neft idxalında ciddi qənaət edə bilər.

50 FAİZ SU, 50 FİZİ YANACAQLA İŞLƏYƏN SİSTEM

Murat Ağbaş inkişaf etdiyi sistemi belə izah edib: "Arxa tərəfdə su çənimiz var. Su çəni üçün elektron cihaz düzəltdim. Elektron cihazda enerji əldə etmək üçün sudakı hidrogen qazını ayıran 2 filtrimiz var. İlk filtrimizdən keçdikdən sonra 2-ci filtrimiz onu mühərriyə doğru göndərir və yanmasını təmin edir. Maşınımız 50 faiz su və 50 faiz yanacaq işləyir".

Ağbaşın sözlərinə görə, avtomobil 2 litr su ilə 70 kilometr yol qət edə bilər və bu, maşının performansını da təxminən 30 faiz artırır. "Bulaq-

Bu avtomobilləri qətiyyən almayın...

İşlənmiş avtomobil alarkən yüksək performanslı, təhlükəsiz və etibarlı bir avtomobil aldığınızdan əmin olmaq üçün araşdırma aparmağınız vacibdir. Ən etibarlı işlənmiş avtomobilləri axtarkən nəzərə alınmalı olan bir neçə amil var.

2025-ci ildə almamalı olduğunuz səkkiz etibarsız işlənmiş avtomobili təqdim edirik.

Tesla Model 3

Hesabatda qeyd edilir ki, Tesla bahalı təmir tələb edən bir reputasiyaya malikdir və tez-tez hissələrin alınmasında gecikmələr olur. Bir hissənin gəlməsini aylarla gözləməli və digər nəqliyyat vasitələrinə etibar etməli olsanız, bu, daha yüksək xərclərə səbəb ola bilər.

2020 Dodge Grand Caravan

Dodge Grand Caravan əlavə yere ehtiyacı olan ailələr üçün sərfəli seçim ola bilər, lakin onun bəzi ciddi çatışmazlıqları da var. Əsasən, onlar təhlükəsizliklə bağlıdır. Yol Təhlükəsizliyi Sığorta İnstitutu 2020 Caravanına zəif fərqlərə görə

aşağı qiymət verib. Başqa bir məsələ: Avtomobildə avtomobil oturmaqlarının montajları olsa da, onları tapmaq çətinidir və ya oturmaqda çox dərinidir.

Rivian R1T -2022-ci il Norman Taylor & Associates bloquna görə Consumer Reports, Rivian R1T-yə iqlim nəzarəti, sürücü sistemi və kuzov avadanlığı ilə bağlı problemlərə görə 22 aşağı etibarlılıq reytingi verir. Və bu, R1T-nin bütövlükdə uyğunlaşması olmasına baxmayaraq.

Ford Bronco Sport 2021-ci il

2021-ci ilin "Ford Bronco"-sunda mühərrik, əyləc və transmissiya problemləri var.

Volkswagen Taos 2022-ci il buraxılışı

İstehlakçı hesabatlarına görə, 2022-ci ilin "Volkswagen Taos"-u, ABŞ Milli avtomobil yolları hərəkətinin təhlükəsizliyi idarəsi tərəfindən altı dəfə geri çağırılıb. Problemlərə pad/rotorun vaxtından əvvəl aşınması, əyləc nasazlığı, soyuducu sızması və həddindən artıq istiləşmə daxildir.

Jeep Compass - 2023-cü il

2023-ci il buraxılışı olan

Compass elektrik problemlərinə görə geri çağırılıb. Bəzi modellərdə sürətölçən və xəbərdarlıq işıqları kimi məlumatlar da göstərilir. Bundan əlavə, əvvəlki modellərdə transmissiya, asma və sükunla bağlı problemlər olub.

Mercedes-Benz GLE 2020-ci il

Məşhur lüks avtomobil olmasına baxmayaraq, 2020-ci il modelində elektrik sistemi proqram təminatı və naqillərlə bağlı problemlərlə bağlı 11 geri çağırış olub.

Chevrolet Tahoe 2021-ci il

İstehlakçı hesabatlarının təhlili göstərir ki, 2021-ci il "Chevrolet Tahoe"-nin ciddi mühərrik problemləri var. Bu arada, 2022 versiyası "əvvəlki illərdən daha pis" olan elektrikli birlişdirib.

Əyləncə səhifəsi

Maşını park etdiyi yeri unutdu, 2 il sonra tapıldı

Park etdiyi yerdən 4 kilometr uzaqlıqda aşkarlanan avtomobildək pullar toxunulmaz qalıb

Aİmaniyada olduqca qərribə və nadir rast gəlinən hadisə yaşanıb. Avtosfer.az xəbər verir ki, 33 yaşlı kişi 2 il əvvəl park etdiyi avtomobilini tapa bilmədiyi üçün itmiş hesab edib. Nəticədə, o, bu müddət ərzində nəqliyyat vasitəsinin yerini unutduğu üçün axtarışlar da nəticəsiz qalıb.

100 KILOMETREDE 5 TL YAKIYOR

Hadisə Münhen şəhərində baş verib. Şəxsin sözlərinə görə, avtomobilini park etdiyi yeri xatırlaya bilmədiyindən müxtəlif ərazilərdə axtarsa da onu tapa bilməyib. Maraqlıdır ki, 2 il sonra avtomobil tamamilə təsadüfi şəkildə, onun park etdiyi yerdən 4 kilometr uzaqlıqda aşkarlanıb.

Ən təəccüblüsü isə avtomobilin içindən 40 min avro pul və ümumi dəyəri 50 min avro olan müxtəlif eşyaların tapılması olub.

Avtomobilin saxlanıldığı ərazi uzun müddət tikinti səbəbi ilə bağlı olub. Məhz bu səbəbdən nəqliyyat vasitəsi heç kim tərəfindən fərqləndirilməyib.

Təsisçi:

Sərdar Cəlalovlu

Baş redaktor:

Vüqar Məmmədov

Tel: 070 333 22 85

012 496 98 93

E-mail: vuqar-mt@mail.ru

Dizayner:

Seymur Həsənov

"Hürriyyət" qəzetinin internet unvanı:

Hurriyyet.az

E-mail: hurriyyet@mail.ru

Tiraj: 2500

Redaksiyanın ünvanı:

AZ 1008, Bakı, akademik Ələşrəf Əlizadə küçəsi, 31

Telefonlar: 496-10-72; 496-08-35

Lisenzianın qeydiyyat nömrəsi: V 165

Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Əlyazmalar geri qaytarılmır.

Redaksiyanın kompüter mərkəzində yığılıb səhifələni və "Futbol+ servis" mətbəəsində çap edilib.

Bu işarə altında dərc olunan yazılar reklam xarakterlidir.

Qəzet 1991-ci ildən çıxır.

Hakim Şahin Yusifova qarşı şok ittihamlar

“Ödənilən pulun 4997 manatını oğurlayaraq, oğluma 3 il iş verdi”

Laçın rayon sakini, Feyzullayev Arif Xəlil oğlu tərəfindən Hurriyyet.az saytının redaksiyasına şikayət məktubu daxil olub. Şikayətçinin məktubunu olduğu kimi dərc edirik:

“Mən, Feyzullayev Arif Xəlil oğlu, Laçın rayon sakiniyəm. Oğlum Feyzullayev Amil Arif oğlu Təhsil Nazirliyinin 10 sayılı Mərkəzi Hesablaşma İdarəsinin Laçın Rayon Təhsil Sektorunda baş mühasibinin müavini işləyərkən iş yoldaşı ilə dövlətə 196 888 manat 51 qəpik ziyan vurmuşdur. Ziyanın 98 232 manat 46 qəpiyi Feyzullayev Amil tərəfindən vurulub.

Lənkəran Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin 10 fevral 2023 -cü il tarixli, 1(099) 49/2022 nömrəli hökmü ilə vurulan ziyanın könüllü ödədiyi, bu şəxslərin ilk dəfə cinayət etdiyi nəzərə alınaraq, CM-nin 70-ci maddəsinə əsasən 3 il sınaq müddəti müəyyən etməklə şərti cəza tətbiq edilmişdir.

Lakin dövlət ittihamçısının Kassasiya şikayəti əsasında Şirvan Apellyasiya Məhkəməsinin 22 noyabr 2023-cü il tarixli qərarı ilə CM-nin 179.3.2 ci maddəsilə hər birinə 5 il 6 ay həbs cəzası verilmişdir. Biz verilən cəza ilə razılaşmayaraq, Ali Məhkəməyə kassasiya şikayəti vermişik.

Ali Məhkəmənin Cinayət Kollegiyasına verilən kassasiya şikayəti hakim Şahin Yusifovun sədrliyi ilə baxılmışdır. Məlum olmuşdur ki, vurulmuş ziyanın qarşılığında ödənilən 94.000 manatın 52.000 manatını Feyzullayev Amil ödəmişdir.

Hakim Şahin Yusifovun tələbi ilə, Amilin borcu 98232 manat 46 qəpik olduğu halda, mənim tərəfimdən 312 manat artıq olmaqla 98545 manatı tam ödənilmişdir. Lakin Şahin Yusifov ödənilən pulun 4997 manatını oğurlamış (500 manatı iş yoldaşınıdır), oğluma 3 il iş vermişdir.

Vəkil tərəfindən Ali Məhkəmənin Plenumuna verilən əlavə kassasiya şikayətinə, oğurladığı pulun üstü açılmasın deyərək Şahin Yusifov tərəfindən mane olunmuşdur. Ali Məhkəmənin sədrinə oğurlanmış pulun bərpa olunması məqsədi ilə 5 dəfə ərizəylə müraciət etsəm də, şikayətimə baxılmamışdır. Sədrin qəbuluna düşmək üçün 3 dəfə teleqram vurmuş, 2 dəfə onlayn qaydada müraciət etmiş, 17 fevral 2025-ci ildə Ağcəbədidən Bakıya gedərək rəsmən qəbuluna yazılmışam. Sonda, 8 may 2025-ci ildə məni Şirvan şəhərinə dəvət edərək, sədrin qəbul edəcəyini bildirmişlər.

Lakin video görüntü ilə məni Ali Məhkəmənin şöbə müdiri Şahin Qəhrəmanov qəbul etmişdir. Yəne də müraciətimin heç bir nəticəsi olmadı.

Məsələ ilə bağlı Prezident İlham Əliyevdən və Birinci vitse-prezident Mehriban xanımdan kömək istəyirəm. Məhkəmələr biz vətəndaşların başına oyun açır. Şikayət edə biləcəyimiz yer yoxdur. Xahiş edirəm nəzərə alın, şikayətimi cavabsız qoymayın”.

Jalə FAMILQIZI

Redaksiyadan: Yazıda adları çəkilən şəxslərin və qurumların mövqeyini dərc etməyə hazırıq.

ELAN

09.03.2024-cü il tarixində Fərəcov Orxan Səməd oğluna verilmiş AD0066321 nömrəli hərbi vəsiqə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Hərbi hissədə müəmmalı ölüm

Vəli Abbasov özünü öldürüb, yoxsa ölümə təhrik edilib?!

Bərdə rayonu, Həsənqaya kənd sakini Abbasova Vəsile Arzuman qızı tərəfindən “Hurriyyet” qəzetinin redaksiyasına şikayət məktubu daxil olub. Şikayətçi qəzetimiz vasitəsilə Prezident İlham Əliyevə və Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevaya müraciət edir:

“Cənab Prezident! Hörmətli Mehriban xanım!

Mən, Abbasova Vəsile Arzuman qızı, oğlum Abbasov Vəli Aşef oğlunun hərbi xidmətdə olarkən müəmmalı şəkildə ölümü ilə əlaqədar məlumat vermək istəyirəm.

Oğlum Abbasov Vəli Aşef oğlu 2024-cü ilin yanvar ayının 24-də hərbi xidmətə çağırılıb. O, Gəncə şəhərində yerləşən N sayılı hərbi hissəyə düşmüşdür. Burada 3 aylıq təlimdən sonra Tovuz rayonunda yerləşən N sayılı hərbi hissəyə göndərilib.

Hərbi xidmətdə olduğu müddətdə 2 dəfə məzuniyyətə gəlmişdir. Hər dəfə söhbət zamanı hərbi hissədə heç bir

probleminin olmadığını və xidmətinin əla getdiyini deyirdi. Amma xidmət etdiyi müddətdə menden, əmisindən və dayısından dəfələrlə pul istəyib.

2024-cü il sentyabr ayının 4-də görüntülü zənglə bacısının ad gününü təbrik etmişdir. Ona ayın 10-da postdan düşəcəyini, bundan sonra hərbi hissədə görüşə biləcəyini deyib.

Ayın 5-də, axşam saat 8 radələrində hərbi hissədən əmisinə zəng edərək, qara xəbər veriblər. İddia olunub ki, guya, Abbasov Vəli Aşef oğlu intihar etmişdir.

Biz ora gedəndə dedilər ki, postda Xəyal adlı əsgərlə mübahisə edib və Xəyal Vəlinin üstünə silah çəkərək atəş açıb.

Bunu eşidən bölük komandiri və bölüyün giziri hadisə yerinə getmişlər. Ora gedəndə Vəlidən soruşublar ki, “Xəyal sənə güle atanda niyə məlumat verməmişən?” Daha sonra “Səni “dizbat”a basıb, 10 il iş verdircəm” deyib.

Sonra Vəlinin postda tək qoyub, Xəyalı bölüyə apararkən yenidən gizir qışqırıaraq Vəliyə deyib ki, “hazırlaş, səni göndərcəm “dizbat”a”.

Həmin gün saat 17:57-də yenidən atəş səsi eşidilib. Hadisə yerinə qayıdıb gəliblər ki, dediklərinə görə, oğlum Vəli özünü alın nahiyəsindən vurub.

Əgər burda insident olubsa, bu əsgərin hər ikisi nişnaməyə uyğun olaraq postdan çıxarılmalı deyildimi?

Bölük komandiri və gizir ilk hadisə zamanı, yeni Vəli atəş açan zaman niyə yalnız Xəyal adlı əsgəri bölüyə aparıblar?

Təəssüflə qeyd edirəm ki, Şəmkir Hərbi Prokurorluğu cinayət işində bütün məsuliyyətin Vəlinin üzərində qaldığını bildirdi. Bu işdə cinayətə təhrik və təndid edən şəxslərin heç biri cinayət məsuliyyətinə cəlb edilmədi. Onların adlarını bu işdən çıxarıblar.

Rəsbubilaka Hərbi Prokurorluğundan xahiş edirəm, bu işə yenidən baxılsın və cinayətkarlar öz layiqli cəzalarını alsınlar”.

Jalə FAMILQIZI

Redaksiyadan: Yazıda adları qeyd olunan qurumların və şəxslərin mövqeyini dərc etməyə hazırıq.

Yevlax sakini oğlunun qanunsuz olaraq hərbi xidmətə aparıldığını iddia edir...

Yevlax rayon sakini, Qarabağ qazisi İsmayilov Qurban Paşa oğlu tərəfindən Hurriyyet.az saytının redaksiyasına şikayət məktubu daxil olub. Şikayətçi yazımız vasitəsilə Dövlət Sərhəd Xidmətinin (DSX) rəhbəri Elçin Quliyevə müraciət edir:

“Cənab Zakir Həsənov!

Mən, İsmayilov Qurban Paşa oğlu, yazaraq sizdən kömək istəyirəm. Özüm Qarabağ qazisiyəm. Oğlumla

bağlı sizə müraciət edirəm. Oğlum Kənan hərbi xidmətə yarasız olduğu halda, onu hərbiyə aparıblar.

Bildirim ki, anadangəlmə biləklerinde çıxma və kistalar var. Gözü zəif, qulağı isə yaxşı eşitmir. Güclü qan azlığından əziyyət çəkir. Əlimizdə həkimlərdən aldığımız sənədlər var. Bu xəstəlikləri olan adamı hərbi komissarlıq hərbiyə göndərdi.

Hərbi hissədə 20 günü tamam olanda DSX hospitalı yoxlayıb, deyib ki, fiziki işdən azad olmalıdır, 2 ay sonra yenidən müayinə edəcəklər. Çox maraqlıdır, müalicə almayan insanı 2 ay sonra yoxlayanda nə deyəcəkdir ki? Anadangəlmə olan xəstəliklər sağalmır.

Özüm 3 il döyüşdə olmuşam. 2 övladım hərbiçidir. 3-cü oğlum isə bu vəziyyətdədir. Haqsızlıq baş alıb gedir.

Kənddə adamlar tanıyıram, hərbi bilətə yarasız yazdırıb, “at oynadırlar”. Pullarını verib, indi də evlərində oturublar. Mənim əlimdə həqiqətən oğlumun

xəstəliklərini təsdiq edən sənəd olsa da, baxan yoxdur.

Mən və digər iki oğlum hər zaman vətənin keşiyində durmaq üçün hazırıq. Lakin xəstə uşağın hazırda hərbi xidmətdə olmağı heç düzgün hal deyil. Sənədlərdə 65 C maddəsi ilə hərbiyə yarasız yazıblar. İndi isə deyirlər qərar dəyişilib.

Əgər anadangəlmə olan xəstəlikləri sağalıbsa, o zaman sağlq kağızı niyə vermirlər? Belə çıxır ki, kiminsə yerinə aparıblar. Belə yüzrlə xəstə uşaqları sağlamların yerinə göndəririlər. Saxtakarlıqla məşğul olurlar”.

Məsələ ilə bağlı Dövlət Sərhəd Xidməti ilə əlaqə saxlamağa çalışsaq da, sorğumuz cavabsız qaldı.

Jalə FAMILQIZI

Redaksiyadan: Yazıda adı çəkilən qurumun mövqeyini dərc etməyə hazırıq.

Şəhid qardaşı məhkəmə qərarına etiraz edir

“Ya özümə qəsd etməliyəm, ya da oğurluq etməliyəm”

Ağdam rayonu, İmamqulubəyli qəsəbə sakini, Bayramov Nizaməddin Zal oğlu tərəfindən Hurriyyet.az saytının redaksiyasına şikayət məktubu daxil olub. Şəhid qardaşı olan şikayətçi çarəsiz vəziyyətdə qaldığını deyir:

“Mən, Bayramov Nizaməddin Zal oğlu, yazaraq xahiş edirəm ki, problemi işıqlandırasınız.

Bildirim ki, şəhid qardaşıyam. 2024-cü ildə həyat yoldaşımdan boşanmışam. Sumqayıt Məhkəməsinin hakimi

400 manat aliment kəsib. Heç yerdə işləmirəm, iş yoxdur. Axtarıb tapdığım işlərlə hər ay cəmi 200-300 manat ödəniş edə bilərəm. Qaçqınam deyərək 60 manat çörək pulu alıram, onu da keçmiş yoldaşıma verirəm. Bütün bu etdiklərimi heç sayaraq, məni hər ay həbs edirlər.

May ayının 6-da məhkəmədə dedilər ki, 1 illik həbs olunacaqsan. Yoldaşıma ödədiyim pulları pul saymırlar. Mənim də 400 manata gücüm çatmır. Keçmiş yoldaşımdan özü dərz işləyir.

Mən övladlarımı danmıram, nə qazanıramsa onlarla bölməyə hazırəm.

Həbs olunmağa istəmirəm. Məhkəmədə də hakimə bildirdim ki, iş yoxdur, dövlət iş versin, gedim işləyim. Məni məcbur edirlər. Belə çıxır ki, ya özümə qəsd etməliyəm, ya da oğurluq etməliyəm.

Ağdam rayon Məşğulluq Agentliyindən də bildirirlər ki, hələ iş yoxdur.

Xahiş edirəm mənə yol göstərin, kömək edin”.

Jalə FAMILQIZI

Redaksiyadan: Aidiyyəti qurumların mövqeyini dərc etməyə hazırıq.

Putinin ideoloqundan növbəti sərsəm açıqlama

ADP postsovet ölkələrini Duqinin bəyanatına adekvat reaksiya verməyə çağırırdı

Dünən ADP İdarə Heyətinin ölkə və beynəlxalq aləmdə baş verən ictimai-siyasi proseslərə dair növbəti toplantısı keçirilib. Partiyanın mətbuat xidmətindən "Hürriyyət"ə verilən məlumata əsasən, toplantı iştirakçıları ilk növbədə Azərbaycan, Türkiyə və Pakistan dövlət başçılarından ötən həftə Ləçində təşkil edilən yüksək səviyyəli görüşü ətrafında fikir mübadilə aparıb. Müzakirələrdə bu görüşün Azərbaycanın müstəqilliyinin, suverenliyinin və təhlükəsizliyinin təminat altına alınması baxımından mühüm əhəmiyyətə malik olduğu qeyd edilərək yüksək qiymətləndirilib, bu üç qardaş dövlətlər arasındakı münasibətlərin daha yüksək mərhələyə qaldırılmasının vacibliyi qeyd edilib.

İdarə Heyətində aparılan müzakirələr zamanı Rusiya-Ukrayna arasında davam edən qanlı müharibənin indiki mərhələsinə diqqət çəkən müzakirə iştirakçıları bu müharibəni dünyada sülhə və təhlükəsizliyə böyük bir təhdid kimi qiymətləndirib. Toplantı iştirakçıları bu münaqişənin tezliklə beynəlxalq hüquq normalarına uyğun olaraq nizamlanmasının vacibliyini bir daha qeyd etməklə dünyanın mütərəqqi qüvvələrini Ukraynanın ədalətli mübarizəsinə dəstək verməyə çağırıb. İdarə Heyəti Azərbaycan hökumətinin də Ukraynaya hər cür dəstək verməsinin tərəfdarı olduğunu qeyd edib. Eyni zamanda, dünən İstanbulda Ukrayna-Rusiya arasında baş tutan görüşdən münaqişənin ədalətli qaydada həll edilməsi istiqamətində gözləntiləri ifadə edib.

İdarə Heyəti son zamanlar Zəngəzur dəhlizinin açılmasının əleyhinə olan qüvvələrin fəallaşmasına diqqət edib. İdarə Heyəti hesab edib ki, Azərbaycan hökuməti Zəngəzur dəhlizinin orta yol məsələsi ki-

mi beynəlmilləşdirilməsinə çalışmalı, bu yoldan istifadə edəcək bütün dövlətlərin bu yolun əleyhinə olan qüvvələrin neytrallaşdırılması məqsədilə vahid mövqedən çıxış etməsinə nail olmalıdır.

İdarə Heyəti son zamanlar Ermənistanda revansist qüvvələrin və Qarabağ separatçılarının fəallaşmasına, Azərbaycan əleyhinə verdiyi bəyanatlara toxunub, baş verənləri Azərbaycan Ermənistan arasında münasibətlərin normallaşmasına və sülh sazişinin bağlanmasına ciddi mane olacağını bildirərək, Ermənistan rəhbərliyini həmin qüvvələrlə bağlı ciddi ölçü götürməyə çağırıb.

İdarə Heyəti Rusiyanın imperialist və işğalçılıq siyasətinin tanınmış ideoloqlarından biri Aleksandr Duqinin ötən həftə yenidən postsovet ölkələrinin müstəqilliyini və suverenliyini hədəfə alan, keçmiş ittifaq respublikalarının "sərt şəquli hakimiyyətə malik, hər hansı muxtariyyətlərin, siyasi subyektlərin və liberal dəyərlərin olmadığı millətlərüstü mak-

rodövlətdə" integrasiyasına çağıran açıqlamasını qətiyyətlə pisləyib. İdarə Heyəti keçmiş SSRİ Respublikalarını A.Duqinin bu sərsəm bəyanatına ciddi reaksiya verməyə çağırıb, eyni zamanda Azərbaycan xalqının son damla qanına qədər müstəqilliyi və suverenliyi yolunda mübarizə aparacağını bildirib. Qeyd edilib ki, Rusiyanın xalqımıza qarşı 150 illik işğalçılıq, bölücülük, genosid, repressiya, deportasiya siyasəti və acı tarixi təcrübə nəzərə alınaraq Azərbaycan heç vaxt Rusiya ilə hər hansı bir birliyə daxil olmamalıdır, Azərbaycanın müvafiq dövlət orqanları Rusiyadan gələn bu tipli təzyiqlərə adekvat reaksiya verməlidir.

İdarə Heyəti 9 may tarixində İmişlidə rayonunda keçirilən tədbirdə SSRİ bayrağının nümayiş etdirilməsinə, tədbir iştirakçılarından yaxasına Rusiyanın işğalçılıq simvolu olan georgi lentinin asılmasına rəhbərlik edən şəxsin barəsində həbs-qətimkan tədbirinin seçilməsi məsələsinə də toxunub. Hesab edilib ki, bütünlükdə hə-

min tədbirdə Rusiya xüsusi xidmət orqanların nə dərəcədə iştirakı aydınlaşdırılmalı, eləcə də Azərbaycanda bu və ya başqa şəkildə Rusiyanın maraqlarını açıq və gizli şəkildə müdafiə edən qüvvələr aşkar edilib neytrallaşdırılmalıdır. Müzakirə iştirakçıları Azərbaycanda Rusiyanın maraqlarını müdafiə edən qüvvələrin üzərində ciddi nəzarətin həyata keçirilməsinin və onların hakimiyyət eşalonundan uzaqlaşdırılmasının vacibliyini qeyd edib.

İdarə Heyəti son zamanlar Rusiyanın Ukraynaya qarşı işğalçılıq müharibəsinə ərazisində yaşayan etnik xalqlardan olanları daha çox cəlb etməsindən dolayı haqlı olaraq həmin xalqlar arasında, xüsusən Tuva Respublikasında narazılıqların baş qaldırmasını və Rusiyadan ayrılmaq təşəbbüsü ilə çıxış etməsini alqışlayıb. Baş verənləri Rusiyanın etnik xalqları özünün işğalçılıq siyasətinə alət etməsi, həmin xalqlara qarşı genosid siyasəti kimi dəyərləndirən müzakirə iştirakçıları Rusiyanın Ukraynaya

qarşı apardığı müharibədə əsgəri itkilərinin milli kimliyinin araşdırılmasının vacibliyini bildirib.

İdarə Heyəti eyni zamanda Rusiyanın Abxaziyada hərbi donanma yaratmaq niyyətini də kəskin tənqid edib, bu hadisəni Cənubi Qafqazda özünün itirilmiş mövqelərini bərpa etmə cəhdi kimi dəyərləndirərək, beynəlxalq istimaiyyəti bu prosesin qarşısının alınmasında həmrəylik göstərməyə çağırıb.

İdarə Heyəti ölkədə sosial-iqtisadi vəziyyətlə bağlı da müzakirələr aparıb. Azərbaycan hökumətinin daha çox xarici siyasətdə fəallıq göstərdiyini qeyd edən müzakirə iştirakçıları ölkə daxilində həddən artıq ciddi sosial-iqtisadi problemlərin həllinə də diqqət ayrılmasının vacibliyini bildirib. Qeyd edilib ki, ölkədə, işsizliyin, yoxsulluğun, yeni dünyaya gələn uşaqların artımında azalmaların müşahidə olunması hökumətin iqtisadi və sosial siyasətə yenidən baxmasını, bu sahəyə rəhbərlik edən yarıtmaz kadrların xalqa vicdanlı şəkildə xidmət etmək istəyən kadrlarla əvəz edilməsini zəruri edir.

İdarə Heyəti ötən gün Ədliyyə Nazirliyinin Penitensiar Xidmətinin 12 sayılı cəzaçəkmə müəssisəsində məhkumlar üçün nəzərdə tutulmuş yaşayış binasının dam örtüyünün uçması nəticəsində bir nəfər məhkumun ölümü faktından narahatçılığını ifadə edib. Cəzaçəkmə müəssisələrinin müasir standartlara uyğun yenidən qurulmasının vacibliyi qeyd edib. Qeyd edilib ki, azadlıqdan məhrum etmə, həyatdan məhrum etməyə gətirib çıxarılmamalı, məhbusların islah olunması, onların peşələrə yiyələnməsi üçün islahatlar həyata keçirilməlidir.

İdarə Heyəti sonda Bakıda baş tutan minifutbol üzrə dünya çempionatında Azərbaycan milli komandasının qalib olması münasibəti ilə milli komandamızı təbrik edib. Bu hadisənin Azərbaycanın idman həvəskarlarına böyük stimül verəcəyini bildirib.

MTN generalından məhkəmə qərarına hörmətsizlik

Mövlan Şıxəliyev vətəndaşa ödəməli olduğu 127 000 dolları vermir

Azərbaycan vətəndaşı Əliyev Ələddin Hüseyn oğlu tərəfindən "Hürriyyət" in redaksiyasına şikayət məktubu daxil olub. Qəzetimiz vasitəsilə prezident İlham Əliyevə müraciət edən şikayətçinin məktubunu olduğu kimi dərc edirik:

"Cənab Prezident!

Mən, Əliyev Ələddin Hüseyn oğlu, yazaraq sizdən kömək istəyirəm.

Bildirirəm ki, 2013-cü ildə ləğv olunmuş MTN əməkdaşları tərəfindən qanunsuz həbs edilmişdim. Məndən 127 000 ABŞ dolları alaraq, həbsdən azad etdilər.

Məsələ ilə bağlı prokurorluğa şikayətimdən sonra, prokurorluq və məhkəmə məni zərərçəkən şəxs kimi tanıdı. Qərara əsasən, keçmiş MTN-nin Baş İstintaq İdarəsinin rəisi vəzifəsində çalışmış general-mayor Mövlan Şıxəliyev tərəfindən bu pul - 127 min dollar mənə ödənilmədir.

Mən bununla əlaqədar Ədliyyə naziri Fərid Əhmədovun qəbulunda oldum. O, mənə söz verdi ki, şikayətim təmin olunacaq.

Bundan sonra dəfələrlə Rəfayıl adlı icraçı ilə görüşdüm. Onu nazirlə görüşüm barədə məlumatlandırdım. Amma Rəfayıl hərəkətləri ilə heç kimi saymadığını nümayiş etdirdi və dövlət məmuruna layiq olmayan davranış ortaya qoydu.

Mən dəfələrlə Mövlan Şıxəliyevin vəkili Ceyhun Yusifovla da görüşdüm. O da məni aldatdı. Belə ki, vəkil məndən 500 \$ və 2500 AZN alaraq Mövlan Şıxəliyevdən 127 000 dolları alıb mənə verəcəyini desə də, heç bir nəticə yoxdur.

Cənab Prezident!

Hazırda maddi vəziyyətim çox ağırdır və 3 banka borcum var. Sizdən xahiş edirəm ki, Ədliyyə Nazirliyi əməkdaşlarına ciddi cəza verməklə yanaşı, mənə çatan pulun Mövlan Şıxəliyevdən alınmasına göstəriş verəsiniz".

Jalə FAMILQIZI

Redaksiyadan: Yazıda adları qeyd olunan şəxslərin mövqeyini dərc etməyə hazırıq.

Sabunçu rayonu, Ramana qəsəbəsi, 14-cü mədən, ev 33-də yaşayan Qəhrəmanov Sakit Manaf oğlu tərəfindən "Hürriyyət" in redaksiyasına şikayət məktubu daxil olub. O, qəzetimiz vasitəsilə Prezident İlham Əliyevə və Baş prokuror Kamran Əliyevə müraciət edir:

"Cənab Prezident!

Hörmətli Baş prokuror!

Mən, Qəhrəmanov Sakit Manaf oğlu, yazaraq Sizlərdən xahiş edirəm ki, problemimlə bağlı tapşırıq verəsiniz.

Bildirim ki, Səfərov Rafail İbadulla oğlu mənə qarşı külli-miqdarda dələduzluq etmişdir. Həmin şəxs məni aldadaraq, 3 milyon manatlıq obyektimi

Sabunçu sakininə qarşı 3 milyonluq dələduzluq Bu məsələdə yüksək çinli məmurların adı hallanır...

öz adına keçirmişdi. Həmin obyektin yerini vaxtilə Rza adlı şəxsdən almışdım. Obyekt özəlləşdirilməmişdi.

Bir gün Rza mənə zəng vurub dedi ki, Rafael adlı şəxs var, o, "obyekti özəlləşdirməyə adamım var" deyir. Mən də razılıq verdim ki, lap yaxşı, özəlləşdirsən. Amma Rafael əvvəlcədən pul istəmişdi, onu verə bilmədim. Razılaşdıq ki, obyektin onun adına keçirək. Sənədi əlinə alan kimi, Rafael saxtakarlıqla kupça alıb və obyektin satıb. Bu işdə ona kömək edən şəxslər isə bunlardır: Əhmədov Rza Əli oğlu, Nəcəfov Adil Rəsul oğlu və Əliyev Cəbrayıl Allahverdi oğlu. Bu şəxslər 2015-2017-ci illər tarixdə dələduzluq yolu ilə saxtakarlıq edərək əmlakımı öz adına keçirib, sataraq pulumu mənimseyiblər.

Məsələ ilə bağlı 7-8 ildir Sizə və respublikanın bütün hüquq-mühafizə orqanlarına yüzlərlə şikayət ərizələri yazıram, neçə illərdir Bakı Şəhər Prokurorluğuna, Respublika Prokurorluğuna gedib-gəlirəm, amma faydası yoxdur. Əmlakımı saxtakarlıqla, dələduzluqla ələ keçirən Rafael azadlıqda gəzir.

Rafael adlı şəxs və ətrafı məni çox hörmətli Bəylər Həsən oğlu Eyyubovun adından hədələyirlər. Rafael deyir ki, "Bəylər müəllimin özü və qardaşı oğlu Həsən mənim arxamdadır". Əlbəttə, belə cəfəngiyyata inanmaq ancaq onlar kimi dələduzlar ola bilər. Çünki cənab Prezidentin şəxsi mühafizə xidmətinin rəhbəri heç vaxt dələduzları himayə edə bilməz.

Amma onu da deyim ki, rəsmi qurumları da bu yolla təhdid etdiyi üçün Rafaeli tutmurlar. Əlimdə bütün dediklərimə dair Rafaelin səs yazıları və danışıqları var. Adını çəkdiyi o adamlardan narhat olduğum üçün bu səs yazılarını başqa adamlara da ötürmüşəm. Telefon vasitəsilə pulumu istəyərkən, əsəbləşib ağzıma gələnə demişdim. Bu adam da, özünün dediyyə görə, Baş Mütəşəkkil Cinayətkarlıqla Mübarizə İdarəsinə "hörmət" etdiyi üçün həmin günü 10 nəfər üzubə bağlı polis nümayəndələri gəlib məni apardılar, 1 gün içəridə saxladılar. Daha sonra Rafael gəldi, mən yenə sözümün üstündə duraraq pulumu tələb etdim. Polis əməkdaşları da Rafaelə dedilər ki, adamın pulunu ver. O isə, "yaxşı,

başlanmasının rədd edilməsi haqqında 13.04.2024-cü il tarixli qərarı əsaslı olduğundan ləğv edilməli və əlavə olaraq hərərəfli, tam və obyektiv araşdırmanın aparılması, Azərbaycan Respublikası CPM-nin 207.5-ci maddəsinə əsasən qərar qəbul edilməsi üçün həmin material Sabunçu rayon polis idarəsinin İstintaq şöbəsinə göndərilmişdir.

Göstərilənlərə əsasən Azərbaycan Respublikası CPM-nin 84.5.8 və 212.4.1-ci maddələrinin tələblərini rəhbər tutub,

QƏRARA ALDIM:

- Qəhrəmanov Sakit Manaf oğlunun pulunun ələ keçirilməsi ilə bağlı müraciəti əsasında Bakı şəhəri Sabunçu rayon polis idarəsinin İstintaq şöbəsində toplanmış HK-1-295 nömrəli material üzrə müstəntiq, polis kapitani Vüqar Hədinin cinayət işinin başlanmasının rədd edilməsi haqqında 13.04.2024-cü il tarixli qərarı əsaslı olduğundan ləğv edilsin.
- Material əlavə araşdırma aparılması üçün Sabunçu rayon polis idarəsinin İstintaq şöbəsinə göndərilsin.

Bakı şəhər prokurorunun müavini
baş ədliyyə müşaviri

Mobil Şəfiyev

40 min verim, qalanını da sonra verəcəyəm" dedi. Ordan çıxanda isə mənə bildirdi ki, "gördün də, səni kimlərə götүzdürdüm". İdarədə söz verdiyi 40 min manatı isə vermədi.

Prokurorluq orqanlarının əməkdaşları pulumu ələ keçirən dələduz dəstənin başçısı Səfərov Rafail İbadulla oğlunun cinayət əməli barəsində tədbir görə bilmirlər. Səfərov Rafail mənim əmlakımı satıb, pulumu ələ keçirəndən sonra respublikada özünə xeyli yerdə, xeyli sayda külli miqdarda dəyərləri olan əmlaklar almışdır.

Rafailin adını ərizəmdə yazıb göstərdiyim hörmətli Bəylər müəllimin qohumları müdafiə etdikləri üçün polis-prokurorluq orqanlarının heç bir işçisi şikayət ərizələrimi araşdırıb, Rafaildən sorğu tələb etmir. Əmlakı əlindən gədən mən, şikayətçi yenə mən, amma Rafaelin sözü ilə "Bəndotdel" məni 1 günlük də olsa həbs edir. Haqlı olduğum halda isə mən heç nə edə bilmirəm.

Hörmətli Kamran Əliyev!

Bu günə qədər nə qədər çalışsam da, məni Sizin qəbulunuza yazmırlar. Sizdən xahiş edirəm ki, Səfərov Rafailin cinayət əməllərinə görə onun barəsində tədbir görsəniz.

Cənab Prezident!

Oğlum 2-ci Qarabağ müharibəsinin ilk günündən ağır döyüşlərin iştirakçısı olub. Döyüşlərdə göstərdiyi şücaətlinə görə 6 medalla təltif olunub. Lakin Səfərov Rafail kimi cinayətkar, öz ətra-

fına 3-4 nəfər özü kimi cinayətkarı yığib, 3 milyon manatlıq əmlakımızı ələ keçirib, bizim pulumuzla öz adına neçə sayda dəyəri külli miqdarda olan əmlaklar alıb, özünü külləşdirib.

Sizdən xahiş edirəm, göstəriş verin, Azərbaycan Respublikasını prokurorluq orqanları Rafailin cinayət əməllərini düzgün araşdırsınlar. Mən bilirəm ki, cinayətkarlar hörmətli Bəylər müəllimin qohumunun adından istifadə edərək, toxunulmazlıq alırlar.

Sizdən acizənə dərəcədə kömək istəyirəm. Məcburiyyət qarşısında qalmışam ki, bu gündən etibarən şikayət ərizələrimi Sizə çatdırana qədər hər gün ərizə yazıb Sizə göndərəcəm. Bəylər müəllimdən də xahiş edirəm ki, bizə kömək etsin, onun adından istifadə edib, insanların əmlakına əl qoyurlar.

Onu da qeyd edirəm ki, Rafailə oğlumun döyüş iştirakçısı olduğunu, qarın altında qalıb müalicəyə ehtiyacı olduğunu deyirəm. O isə mənə deyir ki, gəl, sənə o medallardan 100-nü verim. Mən inana bilmirəm ki, Bəylər müəllimin belə bir qohumu var və o, onun arxasında durur. Çünki Cənab Prezidentin "sağ əli" olan şəxs heç vaxt bu addımı atmaz".

Jalə FAMILQIZI

Redaksiyadan: Yazıda adları çəkilən şəxslərin və qurumların mövqeyini dərc etməyə hazırıq.

Ağdam rayonu, Baş Qərvənd kənd sakini, hazırda Quzanlıda yerləşən qaçqın qəsəbəsində məskunlaşan 2-ci qrup müharibə əlili Fərzaliyev Calal Qənəhət oğlu tərəfindən "Hürriyyət" in redaksiyasına şikayət məktubu daxil olub. Dələduzluqla üzləşən qazinin məktubunu olduğu kimi dərc edirik:

"Hörmətli redaksiya!

İlk öncə bildirim ki, Silahlı Qüvvələrin tərkibində qanuni həqiqi hərbi xidmətdə olduğum zaman müxtəlif döyüş əməliyyatlarında iştirak etdiyimə və aldığım xəsarətlərə görə 2006-cı il may ayının 12-dən 2022-ci il dekabrın 9-na qədər pensiya və Prezident təqaüdü alırdım. Yuxarıda qeyd etdiyim tarixdə pensiyam və təqaüdü Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi (ƏƏSMN) tərəfindən qeyri-qanuni olaraq dayandırıldı.

Mən ötən 27 ay ərzində dəfələrlə nazirlikdə "Ağbaş" deyilən Valeh Kərimovun, TSEK-də isə Şahin həkimin və Dilərə həkimin qəbulunda oldum. Onlardan pensiyamın niyə və hansı səbəbdən kəsildiyini soruşdum. Hər dəfə də eyni sözləri eşitdim: "Balam, buna niyə imtina verilib? Sən get evinə, narahat olma, 6 ay keçsin, bərpa ediləcək. Burada bir anlaşılmazlıq olub, sənə səhvən imtina verilib, bərpa edəcəyik".

Hörmətli redaksiya!

Məni hər dəfə aldadıb, yenə də pensiyamı bərpa etmədilər. 2024-cü il yanvarın 17-də Ağdam rayonu Heydər Əliyev Mərkəzində, şəxsən TSEK-in baş direktoru Anar Bayramovun qəbulunda oldum. Bütün sənədlərimi Anar məllimə təqdim etdim və eyni sualı ona da verdim. İnanın, Allaha and olsun, adıçəkilən həkimlərin dediyi sözləri Anar Bayramov da təkrar etdi. Hətta üzrxahlıq belə etdi ki, "bağışlayın, burada böyük anlaşılmazlıq olub. Araşdırım, sizə kömək edib, pensiyanızı bərpa edəcəm".

Lakin ötən 12 ay ərzində Anar Bayramov mənə kömək etmədi və pensiyam da bərpa olunmadı. Əksinə, mənə məktub göndərdi ki, bəs, "videoizləmə zamanı sizdə əlillik aşkar olunmadığı üçün pensiyanızı bərpa edə bilmərik". Fikir verin, özüm canlı olaraq bu adamın qarşısında dayanmışam, məni danışdırıb, hətta üzrxahlıq edib, daha sonra gedib Bakıdan məktub göndərir ki, videoizləmədə əlil deyilmişəm. O hansı videoizləmədir axı?!

Mən 2024-cü il, oktyabr ayının 1-dən vəkil Telman Məlikin köməkliyi ilə sənədlərimi hazırla-

Anar Bayramov pensiyası qanunsuz kəsilən qazidən üzr istədi, amma...

Qarabağ qazisi öz haqqını rüşvətlə almaq istədi, dələduzluqla üzləşdi...

yıb, Gəncə İnzibati Məhkəməsinə göndərdim. Hazırda işim Gəncə İnzibati Məhkəməsində, hakim Emin Axundovun icraatındadır. 27.01.2025-ci il və 26.02.2025-ci il tarixlərində məhkəmə proseslərində olmuşam. Hakim məni danışdırıb, dinləyib, rəsmən yaxından tanış olub. Hətta dediklərini yaxşı eşidə bilmədiyimi nəzərə alıb, məni düz yanına qədər çağıraraq ki, "gəl yanıma, görürəm dediklərimi eşidə bilmirsiniz..."

Qeyd edirəm ki, hazırda da eşitmə cihazlarımdan istifadə edirəm. Lakin müasir tələblərə cavab vermədiyindən, yavaş danışığı yaxşı ötürə bilmir. Həm də tez-tez xarab olur, çünki istifadə müddəti bitmiş cihazlardır. Həmin qulaq aparatını da mənə 2009-cu ildə Ağdam Rayon Mərkəzi Xəstəxanasında o vaxt baş həkim işləyən Gülnar Abbasova şəxsən vermişdi.

08.10.2025-ci il tarixində qəsəbəmizdə tanışdığım bir nəfər mənə dedi ki, gözlərin aydın, xalanın əri Dadaşov Raqufu qonşu kəndin sakini Allahverdiyev Azər Boran oğlu komissiyadan keçirib, ona 1 illik 3-cü qrup əlillik təyin etdirib. Düzü, inanmadım. Raqufun evinə getdim, bu hadisəni ona danışdım.

dan keçirib, ona 1 illik 3-cü qrup əlillik təyin etdirib. Düzü, inanmadım. Raqufun evinə getdim, bu hadisəni ona danışdım.

Elşad həkimə deyim, baxsın görək... Sonra kiməsə zəng vurdu. Beləcə, 30 qəhqəlik söhbət getdi və danışdığı adam 1500 ma-

08.10.2025-ci il tarixində qəsəbəmizdə tanışdığım bir nəfər mənə dedi ki, gözlərin aydın, xalanın əri Dadaşov Raqufu qonşu kəndin sakini Allahverdiyev Azər Boran oğlu komissiyadan keçirib, ona 1 illik 3-cü qrup əlillik təyin etdirib. Düzü, inanmadım. Raqufun evinə getdim, bu hadisəni ona danışdım. Gördüm ki, Raqufun rəngi biraz qaçdı. Mənə, "sənə onu deyən qələt edir, mən öz yatışlarımla komissiyadan keçmişəm", - dedi...

Gördüm ki, Raqufun rəngi biraz qaçdı. Mənə, "sənə onu deyən qələt edir, mən öz yatışlarımla komissiyadan keçmişəm", - dedi. Dedim, ay Raquf, el-oba danışır ki, Azər Allahverdiyev 1300 manata sənə 1 illik 3-cü qrup əlillik alıb...

Bu hadisədən 10 gün sonra Azər Allahverdiyev məni gəlib tapdı. Dedi ki, eşitmişəm, sənə imtina verilib. Dedib, hə. Soruşdu ki, sənədlərin üstündədir? Bütün sənədlərimin surəti telefonumda olduğundan, hamısını ona göstərdim. Dedi ki, bu sənədlərlə əlillik ala bilərsiniz, qoy

nata bu məsələni həll edə biləcəyini dedi. Əlavə etdi ki, kartına öncədən 10 aylıq da pul vurulacaq. Mən əvvəl razı olmadım, dedim ki, pulum yoxdur, sənədimi düzəltməli, kartıma pul köçürüldə verərəm...

Onu da deyim ki, 2022-ci ildə pensiyam kəsildə 700 manat pensiya və təqaüd alırdım. Ona görə, dedim ki, sənə işi həll elə, Elşad həkimin pulunu 1-ci ay verə biləcəm. Razılaşdıq. Sonra mənə zəng vurdu ki, Elşad həkim mənə zəng vurub, deyir, pulu bəri başdan çatdırırsın, 1 aya onun işi həll edəcəyik. Dedim

ki, axı, indi bu pulu hardan tapım?! Cavab verdi ki, həyat yoldaşın işləyir də, get kredit götür, verək onlara. Onu da bildirdi ki, 200 manat da mənə verəcəksən, mənim pulum ayırıdır.

Bərdə rayonuna, "ABB Bank"a gedib kredit götürdük. Qəsəbəyə qayıtdıqda Azər Allahverdiyev evimə çağırırdım. Həyat yoldaşımın və qayınanının yanında 1700 manatı aldı. Qayınanama da dedi ki, "xala, narahat olma, sən yəznənin pensiyası hazır olacaq".

Hörmətli redaksiya!

Beləcə, Azər Allahverdiyev başımıza oyun açdı. Çox dillər danışdı, çox hövqalardan çıxdı, nəhayət, mən bunun fırıldaqçılığını başa düşüb, dərhal pulumu geri tələb etdim. Dedim ki, bizi 3000 manat "kreditə oturtmusan", ver pulumu. Cavab verdi ki, mən pulu həkimlərə vermişəm. Dedim ki, onda zəng elə, məni Elşad həkimlə danışdır. Bununla razılaşmadım...

10.02.2025-ci il tarixində DİN-in 102 xidmətinə məlumat verdim. Bundan sonra məni Ağdam Rayon Polis Şöbəsinə çağırırdılar. Bütün sübutları polisə verdim. Onu da dindiriblər, izahatında göstərib ki, guya mənə borc alıb. Dedim ki, yalan danışır, ortada bu qədər sübut var.

Sonra öyrənmişəm ki, Azər Allahverdiyevin xalası oğlu Ağdam Polis Şöbəsinə rəis müavini işləyir. Əmisi qızı isə "Səni axtarıram"ın aparıcısı Xoşqə-dəm Baxşaliyevadır. Əmisi oğlu Ədliyyə Nazirliyində yüksək vəzifədə çalışır, səhv etmərsə, adı Samirdir. Görünür, bu səbəbdən də mənim şikayətimə baxılmır.

Hörmətli redaksiya!

Sizdən xahiş edirəm ki, mənə köməklik edin, bu məsələ aidiyyəti üzrə dövlət orqanlarında nəzarətə götürülsün. Azərin mənə və ailəmə vurmuş olduğu 1700 manat nəqd və 800 manat faiz borcu olmaqla, toplam 2500 manat alınaraq geri, yəni mənə qaytarılsın.

Sizdən onu da xahiş edirəm ki, mənim haqsız yerə kəsilmiş pensiyamın bərpasında da köməklik edəsiniz".

Hazırladı: KƏNAN

Redaksiyadan: Yazıda adları qeyd olunan şəxslərin və qurumların mövqeyini dərc etməyə hazırıq.

Arzumanoğlu

Araz Musayevə hücumun pərdəarxası

Bıçaqlanma hadisəsi ilə bağlı faktlar və manipulyasiyalar toqquşur

Muay-Tay Federasiyasının prezidenti Araz Musayevin Türkiyənin Antalya şəhərində bıçaqlanması ilə bağlı Türkiyə hüquq-mühafizə orqanları araşdırma apardığı halda, Azərbaycandakı bəzi media orqanlarının hadisəni şübhəli şəkildə tamamilə fərqli istiqamətə yönəltməyə çalışdığı müşahidə olunur.

Söhbət Suraxanı Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Adil Əliyevin adının məqsədli şəkildə Araz Musayevin bıçaqlanması hadisəsinə cəlb olunmasından gedir. Halbuki, Türkiyə polisi Araz Musayevin şikayəti əsasında ona hücum edən şəxsləri - Azər Həsənsəyov və Elşən Abdülrahimovu saxlayıb və hazırda araşdırma aparılır.

Qeyd edək ki, Türkiyə dəfələrlə azərbaycanlı kriminal qrupların nüfuz savaşılarına səhnə olub. Azərbaycanlı "qanuni oğrular" - Rövşən Cəniyev (tanınmış ləqəbi ilə "Rövşən Lənkəranski") və "Lotu Quli" ləqəbli Nadir Səlifov məhz Türkiyədə belə qarşıdurmalar zamanı qətlə yetiriləblər. Maraqlıdır ki, "Lotu Quli" də Araz Musayevin bıçaqlandığı Antalya şəhərində öldürülüb. Bu iki hadisə arasında birbaşa əlaqə qurmaq mümkün olmasa da, azərbaycanlı kriminal qrupların Antalyanı nüfuz savaşılarının əsas mərkəzlərindən birinə çevirdiklərini demək olar.

Bu baxımdan, Araz Musayevin bıçaqlanması da həmin tendensiyanın bir parçası ola bilər və bu məsələyə ciddi diqqət yetirilməlidir. Digər tərəfdən, Araz Musayevi bıçaqlayan şəxsin Rusiyadan olması da, hadisənin iddia edildiyi kimi, federasiyanı ondan almaq cəhdi ilə bağlı deyil, daha geniş nüfuz savaşı kontekstində qiymətləndirilməsinə əsas verir.

Bununla yanaşı, Araz Musayevin Gənclər və İdman Nazirliyinin şöbə müdiri Elnur Məmmədovun adını hallandırması və Azərbaycan Kikboksinq Federasiyasını mübahisə predmetinə çevirməsi də diqqəti əsas məsələdən yayındırmaq cəhdi kimi dəyərləndirilə bilər. Belə bir vəziyyət isə, bəzi şəxslərə bu hadisədən istifadə edərək, şou yaratmaq imkanı verir.

Heç bir aidiyyəti olmadığı halda Suraxanı Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Adil Əliyevin adının bu olayla əlaqələndirilməsi açıq şəkildə süni müdaxilə təsiri bağışlayır. Bunu sübut edən əsas məqamlardan biri də odur ki, Adil Əliyev sadəcə Azərbaycan Kikboksinq Federasiyasının fəxri prezidentidir və federasiya rəhbərliyində təmsil olunmur. Onun adını hallandıranlar isə federasiyanın rəsmi nümayəndələri deyil, sadəcə bu idman qurumuna mənəvi bağlılığı olan bir şəxsin adından istifadə edərək gündəm yaratmağa çalışınlardır.

Əlbəttə, əgər federasiyanın rəhbərliyində Adil Əliyev qədər tanınmış ictimai-siyasi bir şəxs olsaydı, onun adı da bu cür hallana bilərdi. Amma burada məsələ fərqlidir və bu hallandırmanın məqsədli olduğu açıq görünür.

Bütün bu cəhdlər təsadüfi deyil. Görünən odur ki, müəyyən dairələr informasiya məkanını qarışdırmağa maraqlıdır. Son zamanlar Azərbaycan dövlət rəsmilərinə və cəmiyyətin nüfuzlu şəxslərinə qarşı sistemli qaralama kampaniyasının başladılması da bu niyyətin göstəricisidir. Adil Əliyevin adının süni şəkildə Antalyada baş vermiş olayla əlaqələndirilməsi də bu kampaniyanın bir hissəsi ola bilər.

Azərbaycanın müstəqil və balanslı siyasət aparması bəzi xarici qüvvələri qane etmir. Bu səbəbdən, zaman-zaman dövlət rəsmilərinə və tanınmış şəxslərə qarşı belə kampaniyalar aparılır. Lakin unudulmamalıdır ki, güclü Azərbaycan bu cür çirkin kampaniyalarla yolundan döndərilə bilməz.

Aktual

Bağ evindən oğurluq oldu, üstəlik ölümə təhdid edilir

Məhkəmə 30 min manatın ödənilməsi haqda qərar çıxarsa da, dəyən zərər ödənilmir

Xəzər rayonu, Mərdəkan qəsəbəsi, 2198 sayılı bağ evində yaşayan Seyid-Zadə Rauf Nağı oğlu tərəfindən "Hürriyyət" qəzetinin redaksiyasına şikayət məktubu daxil olub. Şikayətçi qəzetimiz vasitəsilə Prezident İlham Əliyevə, Baş prokuror Kamran Əliyevə və Daxili İşlər naziri Vilayət Eyvazova müraciət edir:

"Hörmətli Prezident! Hörmətli Cənablar!

İllərdir gözləyirəm ki, başımıza açılan bu haqsızlıq sona çatsın. Amma təəssüf ki, mən və ailə üzvlərim susduqca bağ evimi oğurlayan və torpaq sahəmi zəbt edən şəxslər sanki daha da güclənir.

Bağ evini biz yeni almamışıq, atamdan miras qalıb. Evin sənədləri əlimizdə olduğuna görə, səbrlə nəticəni bu vaxta kimi gözləmişəm.

Məsələ ondan ibarətdir ki, bağ evi olduğu üçün tez-tez getmirdik. Bir gün, yeni 2017-ci ilin oktyabr-noyabr aylarında ailəmlə birgə bağa gedərkən həyat qapısının yerində olmadığını, evə girərkən isə əşyaların oğurlandığını gördük.

Məsələ ilə bağlı dərhal hüquq-mühafizə orqanlarına məlumat verdik. Qeyd edim ki, həyətə çox yaxın məsafədə əvvəl tanımadığımız şəxslər "pivəxana" açmaq istəyəndə, rəhmətlik atam bununla bağlı bəzi qurumlara şikayətlər ünvanlayırdı. Həyət sahəməizə yaxın sahədə Kazım adlı şəxs tikinti işi görürdü. O da bildirdi ki, bura Rafael adlı adama aiddir. Amma ağılımıza gəlməzdi ki, bizim həyəti zəbt edib, daha sonra evin əşyalarını oğurlayacaqlar.

Tikinti aparan şəxslər yoxluğumuzdan istifadə edib, evi qəzet edib və torpaq sahəmi də zəbt ediblər. Təsəvvür edin, bu insanlar qanunları heçə sayır. Evdə olmayan insanların həyatına daxil olurlar, həyət qapısını söküb, evi qəzet edirlər.

İşə polis qarışdı, müstəntiq ayrıldı. Evimiz qəzet edən şəxslər, yeni Rafael və dəstəsi bizi təhdid etməyə başladı. Hər dəfə ağzından bu sözü çıxarırdı - "qan düşəcək". Oğurluq olunan ev mənim, zəbt olunan torpaq yenə mənim, onlar məni təhdid edirlər.

Həyətimizdə olan ağacları belə, kəsiblər. Təhqiqatçı baği görüb bildirdi ki, bu halı özbaşınalıq və oğurluq kimi qiymətləndirəcəm. Daha sonra iş oğurluq kimi istintaqa göndərildi.

2018-ci ildə polis idarəsində müstəntiq tərəfindən dindirildim və bildirdim ki, bu hadisədə Rafael, oğlu Qasım və atası iştirak edib. Bizi necə hədələyiblər, onları da izahatda bildirdik. Müstəntiq sual verdi ki, niyə məhz adlarını çəkdiyin insanlardan şübhələnirsiniz? Bildirdim ki, çünki onlar dəfələrlə bizi təhdid ediblər.

Müstəntiq ilkin olaraq oğurlanmış əşyaların qiyməti və siyahısını tələb etdi. Bildirdim ki, evə baxış keçirib, oğurlanan əşyaların siyahısını evdə yazıb gətirəcəyəm. Məndən cəmi bir dəfə, yeni 2018-ci ilin əvvəllərində izahat alındı. Daha sonra mən ora gəldikdə işin bağlanmış olduğunu öyrəndim. Niyə belə edildiyini, niyə təqsirkar şəxslərin məsuliyyətə cəlb edilmədiyini soruşduqda, hüquq-mühafizə orqanı əməkdaşı mənə bildirdi ki, işi baxan müstəntiqin atası böyük vəzifədə işləyir və sən onlara heç nə edə bilməyəcəksən. Qarşı tərəfi müdafiə edəcək.

Zaman keçdikdə bunun doğru olduğunu gördüm. Sənədlərim əlimdə olarsa da haqsız vəziyyətə salınıram.

Qanunsuz tikinti ilə bağlı məhkəməyə müraciət etdik. Biz mülki qaydada məhkəməyə müraciət etdik və məhkəmə bizim iddiamızı təmin edərək, qanunsuz

tikintinin sökülməsinə dair qərar çıxardı. Apellyasiya və kassasiya instansiyası məhkəmələri də bizim xeyrimizə qərar çıxardılar.

Məhkəmə prosesi zamanı tikintiyə, torpağa dair sənəd təqdim edəcəklərini bildirsələr də, onların təqdim etdiyi sənədin tamamilə başqa yere və başqa şəxsə məxsus olduğu sübut olundu. Həmin sənədin də məhkəmə araşdırması zamanı saxta olduğu öz təsdiqini tapdı. Və məhkəmə prosesi zamanı Rəfailin oğlu Qasım bildirdi ki, bağdakı hadisəni onlar törədiblər.

Bağdan aşağıdakı qiymətli əşyalar oğurlanmışdır:

1. Ov tüfəngi;
2. Ovçuluq alətləri, patronlar, qırma və bant;
3. Pianino Oktaviya 1 (bir) ədəd;
4. Yapon servisi 12 nəfərlik;
5. Alman servisi orijinal Madonna 6 nəfərlik 2 (iki) ədəd;
6. Təbriz xalçası 5 (ədəd) əl işi;
7. Donbas soyuducu 1 (bir) ədəd;
8. ZİL soyuducu 1 ədəd;
9. İşlək vəziyyətdə olan antikvar televizor 1 (bir) ədəd;
10. İşlək vəziyyətdə olan antikvar radiola 1 (bir) ədəd;
11. Dəmir çarpayı 3 (üç) ədəd;
12. Təmiz yundan olan 7 (yeddi) dəst yataq dəsti;
13. Qu tükündən yastıqlar;
14. Təmiz yundan yorğanlar;
15. Nadir nüsxə sayılan bukinist kitablar;
16. Nərdivan;
17. Ölçü alətləri;
18. Yeni və işlənməmiş inşaat materialları;

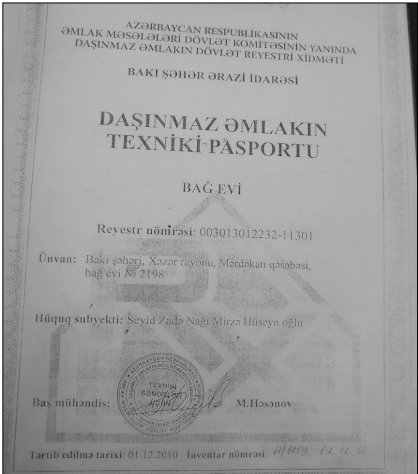
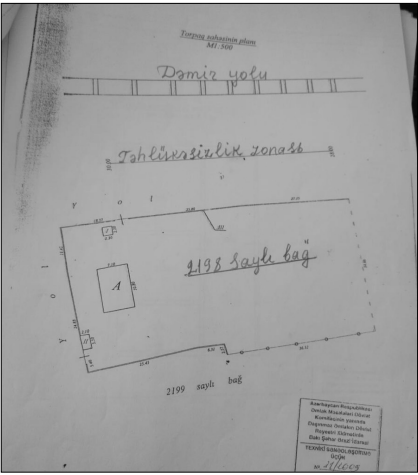
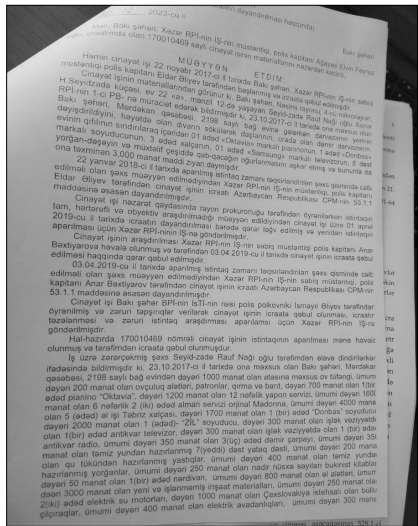
19. Elektrik su motorları 2 (iki) ədəd;
20. Çexoslovakiya istehsalı olan bül-bül çilçiraqlar;
21. Evdə olan bütün elektrik avadanlıqları;
22. Masa 3 (üç) ədəd;
23. Stul 9 (doqquz) ədəd.
24. İçərisində bahalı parça olan 4 (dörd) ədəd çəmodan;
25. Uşaq yolkası və alman istehsalı olan yolkə bəzəkəri;
26. Qədimi uşaq dəmir yolu;
27. Hayətdən borular;
28. Zinger tikiş maşını 1 (bir) ədəd;
29. Vacib sənədlər götürülmüş, su quyusu, həyətdəki daş hasar, daş yolunun daşları isə sökülmüşdür.

Bağ evindən mənə və atama məxsus dəyərli əşyalar oğurlanmışdır. Qeyd etmək istəyirəm ki, oğurlanmış əmlakın ümumi dəyəri 30 000 (otuz min) manat təşkil edir. Bu zaman bağ evinin darvazasının yeri dəyişdirilmiş, bağ evi talan edildikdən sonra yandırılmağa cəhd edilərsə, bu baş tutmamışdır. Hazırda bu şəxslər tərəfindən mənə, o cümlədən icra məmurlarına hədə-qorxular gəlinir, qətnamə icra ediləcəyi təqdirdə "qan düşəcəyi" bildirilir. Konkret olaraq, qanuni qüvvəyə minmiş məhkəmə qətnaməsinin icrasını tələb edəcəyəm, icra olunacağı təqdirdə məni öldürəcəklərini bildirirlər.

Bir daha bildirirəm ki, həmin aməllər mənə məxsus bağ evinin qarşısında qanunsuz tikilmiş mağazanın sahibi və ona yaxın şəxslər, yeni Bakı şəhəri Şağan qəsəbəsi N.Məmmədov küçəsi 21-ünvərində yaşayan Qasimov Qasim Rafail oğlu, Qasimov Rafail, 12 il həbsdə olan Ədalət və ona yaxın digər şəxslər tərəfindən törədilə bilər.

Hörmətli Prezident! Hörmətli Cənablar!

Mən, heç bir qanunsuz yola əl atmamışam. Atamdan qalan öz bağ evimi qanun-

suz yere zəbt edənlərdən həyətimi, evimi və əşyalarımı tələb edirəm. İş icraatda olarsa Ədliyyə Nazirliyi işi icra etmir.

Onu da qeyd edim ki, həyətimi zəbt edən, evimdən oğurluq edən şəxslərin özlərinin dediyinə görə Fəxri Ələsgərovun himayəsindədirlər. Fəxri Ələsgərova məxsus Daş karxanasında işlədikləri üçün F.Ələsgərov da onları müdafiə edir.

Mən Fəxri Ələsgərovun qəbulunda da olmuşam. Bütün olanları ona bildirdim ki, sizin adınızdan istifadə edirlər. Amma heç bir nəticə olmadı.

Xəzər rayon icra hakimiyyəti tərəfindən tək mənim yox, bir çox torpaq sahiblərinə qanunsuz olaraq, sənədsiz tikintisinə icazəsi verilir. Mən bağ evimə gedə bilmirəm. İcra işini icra etmir.

Mən, sizin qəzet və sayt vasitəsilə yuxarıda adlarını çəkdiyim səlahiyyətli şəxslərdən və qurumlardan xahiş edirəm, məsələ ilə bağlı tapşırıq verilsin, işin icraatına başlanılsın".

Jalə FAMILQIZI

Redaksiyadan: Yazıda adları çəkilən şəxslərin və qurumların mövqeyini dərc etməyə hazırıq.

18 yaşlı gəlini şantaj edib, "sevgili" olmağa məcbur etdi...

Hüquq-mühafizə orqanı əməkdaşından şikayət edən Şəmkir sakini: "Səlahiyyətli qurumlardan xahiş edirəm, hansısa məmurun tapşırığı ilə yoldaşımın cəzası artırılmasın"

Şəmkir rayonu, Təzəkənd kənd sakini Ələsgərova Şəbnəm Rəsul qızı tərəfindən "Hürriyyət" in redaksiyasına şikayət məktubu daxil olub. Şikayətçi qəzetimiz vasitəsilə Prezident İlham Əliyevə, Baş prokuror Kamran Əliyevə, Daxili İşlər naziri Vilayət Eyvazova müraciət edir: "Cənab Prezident! Hörmətli Cənablar!

Yazaraq Sizə bildirirəm ki, Qaradağ rayonunda çalışan hüquq-mühafizə orqanı əməkdaşı Namozov Rasim məni aldadaraq, ailəmdə ciddi problemlər yaratmışdır.

18.01.2021-ci il tarixində qısqancılıq zəmnində həyat yoldaşım Əliyev İlkin İsrəfil oğlu mənə bıçaqla zərbələr endirdi. Buna səbəb isə həmin Namozov Rasimdir. Adını çəkdiyim şəxs vəzifə səlahiyyətlərindən və qulluq mövqeyindən sui-istifadə edib, şəxsi mənafeyinə görə məni şantaj etmişdir. O, həyat yoldaşıma bildirib ki, guya, mənim onunla sevgi münasibətim olub.

Halbuki, həmin hüquq-mühafizə işçisi vaxtilə mənim az yaşlı və aztəminatlı ailənin üzvü olmağımdan sui-istifadə edərək pul təklif etdi ki, onunla

sevgi münasibətləri yaşayım. Mən isə onun təklifini 2 dəfə rədd etdim.

Sonralar mən işdən gələndə yolda qabağımi kəsdi. Həmin vaxt mən müəyyən səbəblərdən həyat yoldaşımdan ayrılaraq, ata evinə qayıtmışdım. O, "həyat yoldaşına deyəcəm ki, sənə ilə barışmamagının səbəbi başqası ilə əlaqəsinin olmasıdır", - deyərək məni şantaj etməyə başladı. Mən də onun bu sözlərindən qorxaraq, məcbur olub təklifi ilə razılaşdım.

2 ay yarım Namozov Rasimlə sevgi münasibətləri yaşadıqdan sonra ondan ayrıldım. Bu məsələdən həyat yoldaşım xəbər tutdu və yuxarıda qeyd etdiyim kimi, məni bıçaqladı.

Hazırda həyat yoldaşım Kürdəxanı İstintaq Təcridxanasında saxlanılır. Məhkəmə iclası zamanı bizə aydın oldu ki, onun üzərinə çox ağır mədələr qoyublar.

Bu evlilikdən bir qızımız var. Mən yoldaşım tərəfindən bağışlanmışam, aramızda barışıq olub. Amma Rasim adlı şəxs öz çirkin əməllərindən əl çəkməyərək, yoldaşımın işinin ağırlaşdırılması üçün əlindən gələni edir.

Qeyd edirəm ki, bizə bu qəddər ziyan vurmağına baxmayaraq, Rasim hələ də vəzifə başındadır.

Mən öz səhvimi, günahımı boynuma alıram. Böyük səhv etmişəm. Hamısı dünya görüşümün az olmağından başıma

gəldi. Ali təhsil almamışam. Bu şəxs məni aldadaraq, az qala ölümümə səbəb olacaqdı. Bu da azmış kimi, indi də yoldaşımı ağır maddələrlə ittiham etdirir.

Mənim ailəmi dağıtmaq istəyən və özümü isə ölümə tərk edən insan hələ vəzifə başındadır. Mənə təzyiq edir, yoldaşımın işini ağırlaşdırır.

Cənab Prezident! Hörmətli Cənablar!

Qaynanamın ciddi psixoloji problemləri var. Hazırda 18 yaşım var. Övladım isə 1 yaş 5 aylıqdır. Mən Sizlərdən kömək istəyirəm. Çarəsiz vəziyyətdə qalmışam. Mənə kömək edin, yoldaşım ancaq öz cəzasını çəksin. Bu işdə zərər görən mənəm və onu bağışlamışam. Onun yerində hansı kişi olsa bu hərəkəti edərdi.

Mən öz günahımı bilirəm. Amma səlahiyyətli qurumlardan xahiş edirəm, hansısa məmurun tapşırığı ilə yoldaşımın cəzası artırılmasın".

Jalə FAMILQIZI

Redaksiyadan: Yazıda adı çəkilən Namozov Rasimlə əlaqə saxlamağa çalışsaq da, zənglərimiz cavabsız qaldı. Onun mövqeyini dərc etməyə hazırıq.

Azərbaycanda təhsil almağın ağırlığı

Validəyini maddi və mənəvi cəhətdən bu qədər yükləmək kimə lazımdır?

Məlum olduğu kimi, ölkədə çoxlu sayda xaricdə təhsil şirkətləri fəaliyyət göstərir. Ali məktəblərə qəbul imtahanlarından hər hansı bir səbəbdən kəsilməmiş abituriyent həmin şirkətlər vasitəsilə sadəcə attestatla, imtahansız Rusiya, Türkiyə, Gürcüstan, Polşa, Çexiya və digər Avropa ölkələrində ali təhsil ala bilərlər. Bəs ölkəmizdə niyə bütün dünyada olduğu kimi, attestatla, heç bir imtahan vermədən ali təhsil almaq mümkün deyil?

Bizdə təhsil alan şagird mütləq 9-cu və ya 10-cu sinifdən seçdiyi ixtisas qrupu üzrə 2-3 il repititor yanına gedir və universitetə yalnız imtahanla qəbul ola bilər. Qəbul imtahanlarını da Dövlət İmtahan Mərkəzi adlı qurum keçirir ki, bu qurum da hər il imtahanlarda tərtib olunan sualların çətin olması, nəticələrin yoxlanılmasının qeyri-obyektivliyi ilə əlaqədar həm abituriyentlər, həm təhsil ekspertləri, həm də media tərəfindən tənqid olunur.

Hər il çox sayda abituriyent universitetə qəbul olmağı üçün, təəssüf ki, intihara əl atır və ən acınacaqlısı isə, buna görə, heç kimin məsuliyyət daşımamasıdır. Yeni valideyn ömrünü-gününi uşağının yolunda qoyur, minbir əzab-əziyyətlə övlad böyüdüb yetkinlik yaşına çatdırır, övlad da sırf universitetə qəbul ola bilməyib dəyə 17-18 yaşında həyatına qəsd edir.

Bir çox ailələr absurd imtahan qaydası səbəbindən övladı qəbul imtahanında aşağı bal topladığı halda, xaricdə təhsil şirkətlərinə üz tutub, övladını xaricdə oxumağa göndərsə də, əksər ailələrin maddi baxımdan buna imkanı çatmır və abituriyentin ali təhsil almaq arzusu heç vaxt reallaşmır.

Şagird 9-cu sinifə çatdıqda 3 il gündəlik orta məktəbdən çıxıb, axşama kimi bir repititordan o birinə gedir, evə gəldikdə isə bilmir orta məktəbin ev tapşırıqlarını həll etsin, yoxsa repititorların verdiyi tapşırıqları. Yeni sözün əsl mənasında 3 il nə normal istirahət edə, nə də qidalana bilmir.

Qəbul imtahanı isə sözün əsl mənasında lotoreya kimi bir şeydir, yeni qəbul ola da bilsən, olma da. Universitetə qəbul olunsaysa belə, abituriyent istədiyi ixtisasa qəbul olmaya da bilər, sadəcə sırf qəbul olub dəyə 4 il istəmədiyi ixtisas üzrə oxumaq məcburiyyətində qalır.

Validəy isə 3 il hər ay bir fənn üzrə repititor haqqı 50-80 manat arası olmaqla 300-350 manat boğazından kəsib repititorlara pul tökür. Əgər bir ailədə aralarında bir yaş fərq olmaqla və ya əkiz olmaqla 2 uşaq varsa, o zaman valideyn 2 uşaq üçün repititorlara hər ay 600-700 manat pul ödəməlidir. Mən hələ gündəlik nəqliyyat, qida xərclərini demirəm.

Bir sözlə, təhsil yükü, maddi yük, ixtisas qrupu seçimi, kodlaşdırma, imtahan həyəcanı və stressi - hər biri ayrı dərddir. Halbuki ali məktəblərə qəbul imtahanı ləğv olunsaysa, bütün bunlar aradan qalxar, hər kəs attestatla istədiyi universitetə qəbul olunar.

Ən əsası gənclərin intihar halları və illərdir "inkişaf" etmiş təhsil sisteminin "qara bazarı" olan repititorluq fəaliyyəti aradan qalxar.

Şəxsən mənim qohumum gənc yaşlarından ailə qurub Rusiyanın Tümen vilayətinə köçərək orda yaşayır. 1968-ci il təvəllüdü olan şəxs indiyədək Rusiyada 3 universitet bitirib, indi də 60-a yaxın yaşı olsa da, işləyə-işləyə qiyabi sistemlə 4-cü universitetdə oxuyur. Yeni ali təhsil almaq sözün əsl mənasında yalnız bizdə ağırlı və əlçatmazdır.

Ümid edirəm ki, bizdə də absurd olan universitetlərə qəbul imtahanı ləğv olunar.

İlkin MƏMMƏDKƏRİMOV

"İndiki zamanədə 180 manat əmək haqqı olar?"

İşsizlikdən əziyyət çəkən Naxçıvan sakini rəsmi qurumlardan şikayətçidir

Naxçıvan şəhər sakini Məmmədov Vüsal Həmzə oğlu tərəfindən Hürriyyət.az saytının redaksiyasına şikayət məktubu daxil olub. İşsiz olduğunu bildirən V.Məmmədov rəsmi qurumlardan şikayətçidir:

"Mən, Məmmədov Vüsal Həmzə oğlu, yazaraq xahiş edirəm ki, problemimi işıqlandırasınız. İşsizlikdən əziyyət çəkirəm. Ailəmi dolandırmaqda çətinlik çəkirəm.

Dəfələrlə Naxçıvan MR Ali Məclisinə gedib, şikayətimi bildirmişəm. Lakin "get gözle", - deyirlər, amma iş vermirlər. Ələcsiz qalıb sizin sayt vasitəsilə iş axtarıram.

Qeyd edirəm ki, mənə aylığı 180 manat olan iş təklif etdilər. Onun da çox hissəsi yol puluna gedəcəkdə. İndiki zamanədə 180 manat əmək haqqı olar? Mən heç kəsdən pul istəmirəm, sadəcə, ailəmi dolandırmaq, kimsəyə möhtac olmamaq üçün işə ehtiyacım var. Xahiş edirəm, bu məsələ ilə bağlı mənə kömək edin".

Jalə FAMILQIZI

Yaşlı qadının evini satdı, borcunu ödədi, qalan pulu mənimsədi...

Sumqayıt sakini özünü vəkil kimi təqdim edən Səlimov Elvin İlham oğlunu ittiham edir

Sumqayıt şəhəri, 12-ci mkr, ev 4, mənzil 55 ünvanında yaşayan Şahbazova Xəlidə Kazım qızının nümayəndəsi Rzayeva Nailə Kamil qızı tərəfindən Hürriyyət.az saytının redaksiyasına şikayət məktubu daxil olub. Şikayətçinin Xəlidə Şahbazovanın qızının adından ünvanladığı məktubu olduğu kimi dərc edirik:

"Mən, Rzayeva Nailə Kamil qızı, yazaraq bildirirəm ki, anamın 80 yaşı var, yataq xəstəsidir. Görmə və yerimə qabiliyyəti yoxdur. Sumqayıt şəhəri 12-ci mkr, ev 4, mənzil 55-də birgə yaşayırıq.

Bizim məlumatımız olmadan bu il aprel ayının 25-də özünü vəkil adı ilə təqdim edən Səlimov Elvin İlham oğlu ünvanında göstərilən mənzili Sumqayıt şəhər sakini Əhmədov Azad Yusif oğluna 110 000 (yüz on min) manata satmışdır. Sözügedən mənzillə əlaqədar məhkəmənin icra vərəqəsində borclu Şahbazova Xəlidə Kazım qızı tərəfindən 70 000 (yetmiş min) manat pulun "FINOKO BOKT"-a ödənilməsi qanuni qüvvəyə minmişdir.

Əhmədov Azad Yusif oğlu mənzil-

lin 110 000 manat pulunu Elvinə vermiş, Elvin həmin puldan 70 000 manat əvəzinə, 85 000 manat pulu "FİNOKO BOKT"-a borcu ödəmişdir. Qalan pulu Səlimov Elvin İlham oğlu özünə götürmüşdür. Həmin puldan 1 manat da olsa anama verməmişdir.

Hal-hazırda mənzili alan Əhmədov Azad Yusif oğlu və hüquq mühafizə orqanları mənzildən çıxmağımızı tələb edirlər.

Xahiş edirəm, özünü vəkil kimi təqdim edən Səlimov Elvin İlham oğlu məsuliyyətə cəlb edilsin. Bu şəxs yataq xəstəsi olan qadını aldadıb".

Jalə FAMILQIZI

Redaksiyadan: Yazıda adları çəkilən şəxslərin mövqeyini dərc etməyə hazırıq.

Kreml Kiyevə cəbhənin müəyyən hissələrində atəşkəs təklif etdi, Zelenski Rusiya nümayəndə heyətini "axmaq" adlandırdı

Ukraynanın təklif etdiyi sənədin detalları...

Dünən, iyunun 2-də İstanbulda Rusiya və Ukrayna nümayəndə heyətləri arasında növbəti sülh danışıqları keçirilib. Qeyd edək ki, danışıqlar ərəfəsində "Reuters" agentliyi Ukraynanın Rusiya tərəfinə təqdim etməyi planlaşdırdığı sülh təkliflərinin tam mətnini dərc edib. Jurnalistlərin tanış olduğu sənəd beş əsas bölmədən ibarətdir və regionda uzunmüddətli atəşkəsin, siyasi sabitliyin bərqərar olması məqsədilə mühüm mexanizmlər təklif edir.

Sənədin əsas bəndləri:

Sənədin ilk hissəsində tam və qeyd-şərtsiz atəşkəsin təmin olunması təklif olunur. Hava, quru və dəniz məkanında ən azı 30 günlük tam atəşkəs rejimi elan edilməlidir. Atəşkəsin icrasına ABŞ rəhbərliyi altında beynəlxalq müşahidə missiyası nəzarət edəcək və üçüncü ölkələrin də bu prosesdə iştirakına yer ayrılacaq.

Ukrayna tərəfi danışıqların davamı üçün dövlət başçılarının - Zelenski və Putinin görüşünü əsas şərt kimi təqdim edir. Liderlərin görüşü olmadan razılaşmanın yekun detallarının müzakirəsi mümkün sayılır.

Sənəddə tərəflər arasında "hamı hamıya" prinsipi ilə hərbi əsirlərin dəyişdirilməsi təklif edilir. Bu, humanitar etimadın bərpasına yönəlməmiş addım kimi qiymətləndirilir.

Ukrayna mümkün sülh prosesini yalnız etimadın möhkəmləndirilməsi mexanizmləri ilə birgə real hesab edir. Bunlara beynəlxalq nəzarət, mərhələli sanksiyaların yüngülləşdirilməsi və s. daxildir.

Prezidentlərin görüşü

Sülh sənədinin yekun koordinasiya üçün dövlət başçılarının görüşü qaçılmaz kimi təqdim olunur. Bu görüşün sülh prosesində dönüş nöqtəsi ola biləcəyi vurğulanır.

"Reuters" yazır ki, Ukraynanın təqdim etdiyi layihədə Kiyevin neytral statusdan imtina etdiyi qeyd olunur. Sənəddə Ukraynanın Avropa İttifaqı və NATO-ya üzvlüyü perspektivi, eləcə də ölkə ərazisində xarici hərbi qüvvələrin mövcudluğuna qoyulan qadağaların ləğvi öz əksini tapıb. Həmçinin Ukrayna Silahlı Qüvvələrinin say tərkibi və yerləşməsi ilə bağlı hər hansı məhdudiyyət qəbul olunmur.

Sənədin ərazi ilə bağlı bəndində vurğulanır ki, ərazi məsələlərinin müzakirəsi yalnız atəşkəsdən sonra başlaya bilər. Həmçinin sənəddə

İstanbulda savaşa müzakirələri

Rusiya-Ukrayna nümayəndə heyətlərinin növbəti görüşü baş tutdu

beynəlxalq ictimaiyyətin Rusiya tərəfindən 2014-cü ildən sonra işğal olunmuş Ukrayna ərazilərinə dair suverenlik iddialarını tanımayacağı açıq şəkildə qeyd olunur.

Kiyev Rusiyaya qarşı tətbiq olunan sanksiyaların mərhələli şəkildə ləğvini, eyni zamanda Rusiyanın dondurulmuş suveren aktivlərinin yalnız reparasiyalar tam ödənildikdən sonra azad edilməsini təklif edir. Sanksiyaların bərpa olunması ehtimalı da sənəddə ehtimal kimi yer alır.

Rusiya tərəfi indiyə qədər öz təkliflərinin tam mətni ilə çıxış etməyib. Moskvanın əsas istəkləri arasında Ukraynanın neytral və blokara qoşulmayan status alması, rus dilinin istifadəsinə dair qanunların ləğvi, eləcə də Kırım və hazırda Rusiya qoşunlarının nəzarətində olan Donetsk, Luqansk, Xerson və Zaporijje vilayətlərinə dair suverenliyin tanınması daxildir.

Danışıqlardan əvvəl ikitərəfli müzakirələr

İstanbul danışıqları üzrə Rusiya və Ukraynadan olan nümayəndə heyətlərinin rəhbərləri Vladimir Medinski və Rustem Umerov nümayəndə heyətləri arasında danışıqlar başlamazdan əvvəl ikitərəfli görüş keçiriblər.

Bu barədə "İnterfaks"a məlumatlı mənbə bildirib.

"Medinski və Umerov arasında ikitərəfli görüş nümayəndə heyətlərinin danışıqları başlamazdan əvvəl baş tutub və 2,5 saat davam edib", - agentliyin mənbəsi bildirib.

Vurğulanıb ki, nümayəndə heyətlərinin başçıları arasındakı ün-

siyyət gələcək danışıqların effektiv kursunu əvvəlcədən müəyyən edib.

Rusiya cəbhənin müəyyən hissələrində atəşkəs təklif edib

Beləliklə, dünən Rusiya ilə Ukrayna arasında birbaşa danışıqların ikinci mərhələsi İstanbulda baş tutub. Məlumatla görə, Rusiya Ukraynaya cəbhənin müəyyən hissələrində atəşkəs təklif edib. Bu barədə Rusiya Prezidentinin köməkçisi, İstanbulda Ukrayna ilə danışıqlarda iştirak edən nümayəndə heyətinə rəhbərlik edən Vladimir Medinski bildirib.

O qeyd edib ki, Rusiya Ukraynaya cəbhənin müəyyən hissələrində iki-üç günlük "konkret atəşkəs" təklif edib.

Medinski münaqişənin sülh yolu ilə həlli üzrə memorandum layihəsinin Ukraynaya təqdim olunduğunu vurğulayıb.

Putinin köməkçisi əlavə edib ki, 6000 meyitin qaytarılması prosesi gələn həftə baş tutacaq.

Vladimir Medinski onu da deyib ki, Rusiya və Ukrayna "hamının hamıya" prinsipi ilə ağır xəstələri və yaralıları mübadilə edəcəklər. O aydınlaşdırıb ki, söhbət yaşı 25-dən az olan hərbi qulluqçuların mübadiləsindən gedir.

Kremlin təklif etdiyi memorandumun müddələri...

Onu da bildirək ki, Rusiya Federasiyasının Ukrayna nizamlaşdırılmasına dair memorandumu Kri-

min, Donetsk, Luqansk, Xerson və Zaporijje vilayətlərinin Rusiyanın bir hissəsi kimi beynəlxalq səviyyədə tanınmasını nəzərdə tutur.

Bu barədə Rusiyanın Ukrayna ilə bağlı hazırladığı nizamlaşdırma memorandumunda qeyd olunub.

Rusiya Federasiyasının Ukraynadakı münaqişənin həllinə dair memorandumu atəşkəs üçün iki variant və ümumilikdə 31 bənddən ibarət üç bölməni əhatə edir.

Sənəddə bildirilir ki, Kiyev üçün atəşkəsin birinci variantı Ukrayna Silahlı Qüvvələrinin Donetsk, Luqansk, Xerson və Zaporijje vilayətlərindən tam çıxarılmasını nəzərdə tutur.

Ukrayna Silahlı Qüvvələrinin Rusiya Federasiyası ərazisindən, o cümlədən Donbass və Novorossiya adlandırılan bölgələrdən çıxarılması atəşkəsin elanından sonra 30 gün ərzində həyata keçirilməlidir.

Memorandum Ukraynanın Rusiya Federasiyasına qarşı tətbiq etdiyi bütün sanksiyaların ləğvini və gələcəkdə yeni sanksiyalardan imtinanı da nəzərdə tutur.

Sənədə əsasən, Rusiya Federasiyasının təklifləri Ukraynada seçkilərin keçirilməsini və bunun ardınca sülh müqaviləsinin imzalanmasını ehtiva edir.

Kiyev hərbi vəziyyətin ləğvinə sonra 100 gündən gec olmayaraq prezident və Ali Rada seçkilərinin tarixini elan etməlidir.

Atəşkəs, razılaşdırılmış məsafə qoşunların çıxarılması üçün zəruri hərəkətlər istisna olmaqla, Ukrayna Silahlı Qüvvələrinin yerləşməsinin qadağan edilməsini nəzərdə tutur.

Ukrayna ərazisində nüvə sila-

hının qəbuluna və yerləşdirilməsinə qadağa tətbiq olunmalıdır.

Atəşkəsin davamlılığını təmin etmək məqsədilə Qərbin Ukraynaya silah və kəşfiyyat məlumatları da daxil olmaqla, hərbi yardım göstərməsi qadağan edilir.

Rusiya və Ukrayna arasında əldə olunacaq sülh müqaviləsi BMT Təhlükəsizlik Şurasının hüquqi qüvvəyə malik qətnaməsi ilə təsdiqlənməlidir.

Ukrayna, atəşkəsin əldə olunması üçün "siyasi məhbuslar" əmniyyəti elan etməli, habelə həbsdə olan hərbiçiləri və mülki şəxsləri azad etməlidir.

Sonda isə sənəd Ukraynada yekun nizamlaşdırma üçün rusdilli əhalinin tam hüquq, azadlıq və maraqlarının təmin edilməsinin vacibliyini vurğulayır.

Memorandumda həmçinin hərbi əməliyyatlardan dəymiş zərərnlərə bağlı qarşılıqlı iddialardan imtinanın zəruriliyi qeyd olunur. Bu təkliflər İstanbulda keçirilən danışıqlar zamanı Rusiya nümayəndə heyəti tərəfindən Ukrayna tərəfinə təqdim olunub.

Zelenski Rusiya nümayəndə heyətini "axmaq" adlandırdı

Ukrayna Prezidenti Volodimir Zelenski İstanbulda keçirilən danışıqlarda iki-üç günlük atəşkəs təklif edən Rusiya nümayəndə heyətini tənqid edib.

Bu barədə "Unian" məlumat yayıb.

"Onlar iki-üç günlük atəşkəsə döyüş meydanından ölümləri götürmək üçün hazırdılar. Düşünürəm ki, onlar axmaqdırlar, çünki atəşkəs ölənlərin olmamasını təmin etmək üçündür. Yeni əhval-ruhiyyəni görürsünüz. Onlar üçün bu, müharibədə qısa fasilə deməkdir", - Zelenski qeyd edib.

"Məqsədim Putin, Zelenski və Trampı görüşdürməkdir"

"Bu gün İstanbulda Rusiya-Ukrayna nümayəndə heyətlərinin görüşü baş tutub. Möhtəşəm görüş idi".

Bunu isə Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan hökumətin iclasından sonra bildirib.

"Əsir mübadiləsinin sayı mini keçib. Əsirlərin dəyişdirilməsi ilə yanaşı, həm Rusiya, həm də Ukrayna arasında meyitlərin təhvil verilməsi ilə bağlı danışıqlar aparılıb. Bu rəqəmlər də çox böyükdür.

Biz bununla fəxr edirik. Türkiyə İstanbulla bir dönüş nöqtəsi olub. Putin və Zelenskini İstanbul və ya Ankarada görüşdürməkdir. Hətta Trampı da. Hər iki tərəf üçün ən böyük arzum bundan ibarətdir", - Ərdoğan qeyd edib.

Hazırladı: İ.SABİRQIZI

Putin üçün "Pautina" əməliyyatı

Kreml "təyyarə qətləmi" na nə ilə cavab verəcək?

Ukrayna müharibəsi hərbi və xüsusi xidmət orqanları tarixinə bir çox gözlənilməz yeniliklər gətirməsilə yadda qalacaq ki, bunlardan biri də dünən az qala birbaşa, "canlı yayımda" həyata keçirilən "Pautina" əməliyyatı oldu. Adı "Hörümçək toru" kimi tərcümə edilən bu əməliyyatı artıq İsrailin "Hizbullah"a qarşı məlum "Peycer əməliyyatı", hətta Yaponiyanın ABŞ-ya qarşı Pöri-Harbor əməliyyatı ilə müqayisə edirlər. İstənilən müqayisə qüsurlu olduğu kimi, bu əməliyyatı da miqyasına və effektivliyinə görə digərlərlə tam eyniləşdirmək doğru olmazdı...

Ukrayna tərəfi əsas hissəsi strateji bombardmançılar olan 41 təyyarənin məhv edildiyini bildirir de, hələlik bu rəqəm tam təsdiqini tapmır. İnformasiya məkanında və mütəxəssslərin rəylərində müxtəlif fərqli rəqəmlər səsləndirilir. Kreml təbliğatçıları 7-11 təyyarənin itirildiyini qeyd edirlər. Lakin, məsələn, Kremlə yaxınlığı ilə tanınan "Kremlyovskaya tabaqerka" kanalı isə öz mənbələrinə istinadla 27 təyyarənin məhv edildiyini yazıb. Ancaq daha dəqiq rəqəmlər əməliyyatın baş tutduğu hərbi aerodromların peyk görüntüləri yayılandan sonra məlum olacaq ki, bunun da yaxın zamanda baş verəcəyi gözlənilir.

İstənilən halda, bu əməliyyat Rusiya

KQB-FSB xüsusi xidmət, kəşfiyyat orqanından tutmuş Rusiya ordusuna və ümumilikdə Rusiya dövlətçiliyinə qədər bütün istiqamətlərdə ağır deqradasiyanın, çürümənin yaşandığını göstərdi. Göstərdi ki, Putin Rusiyanı təmsilindəki idarəçilik forması dövlətin bütün təməllərini çürütməkdədir. Məlum oldu ki, bir ildən artıq müddətdə həzrlənən əməliyyatdan işi-gücü yalnız xaricdəki müxalifətçiləri zəhərləməkdən, izləməkdən ibarət olan rus xüsusi xidmətinin xəbəri olmayıb və bu, rus FSB-sinin növbəti biabırçı məğlubiyyətidir. İndi Kremlin özünün bu vəziyyətlə Qərbə, NATO-ya meydan oxuması daha güllünc görünəcək...

Göründüyü kimi, Putin və ətrafındakıların gecə-gündüz öyündükləri "nüvə triadası" adı təhlükəsizlik tədbirlərindən belə məhrumdur. Hər birinin qiyməti yüz milyonlarla dollarla ölçülən və hazırda istehsal edilməyən, əvəzlənməsi mümkün olmayan strateji əhəmiyyətli təyyarələr 500 dollarlıq adi dronlarla məhv edilə bilər və bu təyyarələr nəinki xüsusi anqarlarda yerləşdirilməyib, heç olmasa, aerodromların ətrafında hər hansı normal radio-elektron mübarizə vasitələri, HHM sistemləri də quraşdırılmayıb. Ancaq bəlkə də bütün bunların təmin olunduğu barədə büdcədən milyonlar, yüz milyonlar silinib və talanıb. Yəni, Putinin yarıkriminal, korupsiyalasmış, avtoritar idarəçilik sisteminə bütün sahələr kimi, strateji təhlükəsizlik sahəsi də çürümüş olub...

Bu əməliyyat həmçinin göstərdi ki, Ukrayna kəşfiyyatı istəseydi birbaşa Rusiya rəhbərliyinə, onun fiziki məhvinə yönələn əməliyyatlar keçirə bilərdi və bilər. Məsələn, həmin "fura"ıradan biri 9 may paradi zamanı Kremlin həndəvərində yerləşdirilsəydi və oradan uçan PUA-lardan biri Putini hədəf alsaydı, "Pautina" şəxsən "Putinin başında çatlaya" bilməzdimi? Həmçinin, kim təminat verə bilər ki, bu cür "furalar" hazırda Rusiyanın bir çox regionlarına səpələnməyib və istənilən an uzaqdan işə salınmayacaq? Küçədə "miqrant ovuna" çıxan Rusiya orqanları indi hər bir "TIR"-a potensial "dron yuvası" kimi baxmaq və onları yoxlamaq məcburiyyətində qalacaqlar. İndi təhlükəsizlik orqanları belə "şübhəli furalar" barədə "ayıq-sayıq" vətəndaşlardan saysız-hesabsız zənglər alacaqlar və sair.

Hazırda gündəmi zəbt edən suallardan biri və hətta birincisi odur ki, Putin bu hücum necə cavab verəcək? Dəfələrlə qeyd edildiyi kimi, Rusiya bu müharibədə zəif Ukraynaya qarşı nüvə silahından başqa bütün silahlarından, raketlərdən istifadə edib. İndi də ən çox gözlənilən cavab Putinin növbəti tərifi "Oreşnik" raketinin atılmasıdır. Müxtəlif ekspertlər bu raketin mümkün hədəfləri barədə müxtəlif versiyalar irəli sürürlər. Lakin onun tətbiqi əvvəl olduğu kimi heç bir hərbi effekt verməyəcək, əvəzində xeyli sayda mülki ukraynalının ölümünə və yaralanmasına səbəb ola bilər.

Taktiki nüvə silahının tətbiqinə gəlincə, əksər ekspertlər Kremlin buna getməyəcəyinə əmindirlər. Çünki onların fikrincə, Putin və ətrafı hər nə qədər ağıllarını itirərsə də, Çin və digər müttəfiqlərin nüvə silahından istifadənin qəti əleyhinə olduğunu, bu silahın tətbiqinin cəbhədə heç bir hərbi üstünlük qazandırmayacağını, əvəzində bu addımın Rusiyanı beynəlxalq arenada tək qoyacağını bilir. Hələ ABŞ başda olmaqla, Qərbin mümkün kəskin reaksiyasını demirik. Bunu dəstəkləyə, yalnız Şimali Koreyanın anormal lideri dəstəkləyə bilərg Həmçinin, həddindən artıq kəskin cavab nəzərdə tutulsaydı, Rusiya əməliyyatın baş verdiyi gün öz nümayəndə heyətini İstanbul danışıqlarına göndərməzdi.

Bir də onu əlavə etmək olar ki, artıq bu hücumdan sonra Medinski İstanbulda əvvəlki ədalət, iddialı və saymazıyana tərzini nümayiş etdirməkdə çətinlik çəkəcək...

C.MƏMMƏDLİ

Rusiyaya sarsıdıcı zərbə sonrası baş tutan görüş...

Dünən İstanbulda baş tutan növbəti görüş Ukraynanın Rusiyaya sarsıdıcı zərbə sonrası gerçəkləşib. Hansı ki, Ukrayna xüsusi xidmət orqanlarının həyata keçirdiyi "Hörümçək toru" əməliyyatı adlı genişmiqyaslı dron hücumu nəticəsində Rusiya Hərbi Hava Qüvvələri 40-dan çox strateji bombardmançı təyyarəsini itirib. Əməliyyat çərçivəsində Tu-95 və Tu-22M3 tipli uzunmüddətli bombardmançılar, həmçinin A-50 erkən xəbərdarlıq və nəzarət təyyarələri məhv edilib və ya ciddi zədələnib.

Əməliyyat Ukrayna Prezidenti Volodimir Zelenskinin birbaşa nəzarəti altında, 18 aylıq planlaşdırılmadan sonra həyata keçirilib. Dronlar Rusiyanın müxtəlif bölgələrindəki hava bazalarına gizli şəkildə yerləşdirilmiş yük maşınlarından buraxılıb və süni intellekt texnologiyası ilə idarə olunub.

Ukrayna rəsmilərinin bildirdiyinə görə, hücum Rusiya Hərbi Hava Qüvvələrinin strateji bombardman potensialına ciddi zərbə vurub. Kiyev Rusiyaya əxminən 7 milyard dollar dəyərində zərər vurduğunu bildirir. Əməliyyat, müasir müharibə strategiyalarında dron texnologiyasının əhəmiyyətini bir daha təsdiqləyib və Rusiya hava hücumundan müdafiə sistemlərinin zəifliyini üzə çıxarıb.

Əməliyyatdan sonra beynəlxalq mətbuatda Rusiya Hərbi Hava Qüvvələrinin istifadə etdiyi TU-95 və TU-22M tipli strateji bombardmançı təyyarələrin qiyməti və texniki göstəriciləri barədə məlumatlar yayılıb.

TU-95 "Bear": Təqribən 60 milyon ABŞ dolları dəyərində qiymətləndirilən bu turboprop mühərrikli təyyarə aşağıdakı göstəricilərlə seçilir:

Maksimum sürət: 920 km/saat

Uçuş məsafəsi: 12,500 km

Silahlanma: Kh-20, Kh-22 və Kh-55 qanadlı raketlər

Mühərrik: 4 ədəd Kuznetsov NK-12 turboprop mühərriki

Maraqlı fakt: 2014-cü ildə Ukraynaya məxsus TU-95MS modelinin bir nüsxəsi eBay platformasında 3 milyon dollar başlanğıc qiymətilə satışa çıxarılmışdı.

TU-22M "Backfire": Daha müasir və səsdən sürətli olan TU-22M təyyarəsinin orta qiyməti 65 milyon dollar təşkil etsə də, bəzi qiymətləndirmələr TU-22M3 versiyasının dəyərini 290 milyon dollara qədər yüksəldiyini göstərir. 2025-ci ilin aprelində baş verən qəza zamanı məhv olan TU-22M3 təyyarəsinin qiyməti 228 milyon funt sterlinq (təxminən 290 milyon dollar) olaraq qeyd olunmuşdu.

Əsas göstəricilər:

Maksimum sürət: 2,300 km/saat

Uçuş məsafəsi: 7,000 km

Silahlanma: Kh-15, Kh-22 raketləri, FAB-250 və FAB-1500 bombaları

Mühərrik: 2 ədəd NK-25 turbofan mühərriki

Hər iki təyyarə Rusiya Silahlı Qüvvələrinin strateji nüvə və konvensional zərbə imkanlarının əsas aviasiya platformaları sayılır. Son illərdə Ukrayna ilə müharibə çərçivəsində bu təyyarələrin bir neçəsinin məhv edilməsi Qərb mediasında geniş müzakirələrə səbəb olub. TU-22M bombardmançıları Krım və digər cəbhə bölgələrindən Ukrayna ərazisinə raket zərbələri endirməkdə istifadə olunub.

Rusiya tərəfi bu təyyarələrin modernləşdirilməsi və uzunmüddətli istifadəsini planlaşdırsa da, belə bahalı texnikanın məhv edilməsi Moskva üçün həm maliyyə, həm də hərbi baxımdan ciddi zərbə hesab olunur.

RƏŞAD

Ukrayna Rusiyaya hücum barədə ABŞ-ı xəbərdar edib?

"Kəşfiyyat məlumatlarını Ukrayna özü toplayıb"

Ukrayna Silahlı Qüvvələrinin Rusiyadakı bir neçə bazada onlarla strateji bombardmançı təyyarəyə misli görünməmiş hücumundan öncədən ABŞ-nin xəbərdar edildiyi barədə məlumat təsdiqlənir.

"Axios" nəşri bundan öncə dərc etdiyi xəbəri dəyişib.

Daha əvvəl nəşr ukraynalı rəsmiyə istinadla xəbər vermişdi ki, ABŞ administ-

rasiyası bu hücumla bağlı əvvəlcədən məlumatlandırılıb. Lakin sonradan məqalənin bu hissəsi dəyişdirilib və məlum olub ki, Tramp administrasiyası hücumla bağlı məlumatlandırılmayıb.

Xatırladaq ki, Ukrayna rəsmisi "Axios"-a əməliyyatın ölkənin təhlükəsizlik xidməti tərəfindən həyata keçirildiyini və bir ildən artıq müddətdə planlaşdırıldığını bildirib.

Bu arada CBS-nin Ağ Evdəki müxbiri

Cennifer Ceykobs da öz mənbələrinə istinadla təkzib məlumatı yayıb: "Administ-rasiyadakı mənbələrin mənə dediyinə görə, ABŞ kəşfiyyat məlumatlarını Zelenski və onun "Pautina" əməliyyatı üzrə komandası ilə bölüşməyib. Ukrayna məlumatı özü toplayıb".

Qeyd edək ki, hücum nəticəsində 40-a yaxın Rusiya hərbi təyyarəsinin, o cümlədən strateji bombardmançıların vurulduğu qeyd edilir.

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi

Dini və milli toleranlığın, millətlərarası münasibətlərin inkişaf etdirilməsi

Azərbaycan əhalisinin 8,4 faizini milli azlıqlar, azsaylı xalqlar və etnik qrupların nümayəndələri təşkil edir. Bu statistik göstərici ölkəmizdə 2009-cu ilin siyahıya alınmasında öz əksini tapır.

Məlumat üçün bildirik ki, Azərbaycanda ləzgilər, ruslar, talışlar, yəhudilər, kürdlər, tatarlar, avarlar, saxurlar, rutullar, malakanlar, ingiloylar və sair çox sayda xalqların nümayəndələri yaşayırlar. Bundan əlavə, Birinci Qarabağ müharibəsində 120 min nəfərdən çox erməni əsilli vətəndaş da əhalimizin say tərkibinə daxil idi. Hansı ki, 1980-ci illərin sonlarında, 90-cı illərin əvvəllərində onların böyük hissəsi kənar qüvvələrin təxribatları nəticəsində Ermənistan, yaxud da digər üçüncü ölkələrə köç etdi. Bununla belə, təxminən 30 min nəfər erməni, vaxtilə Ermənistan ərazisində, xüsusilə də Qərbi Azərbaycanda yaşayan soydaşlarımızdan fərqli olaraq, heç bir təzyiq və təhdid altında qalmadan, indiyədək toxunulmaz bir şəkildə ölkəmizdə yaşamaqdadırlar. Doğrudur, onların bir çoxu, təxribatlardan çəkinərək, sonradan öz ad və soyadlarını dəyişməyə məcbur oldu. Lakin erməni olduğu çoxlarına bəlli olan vətəndaşlarımız da indiyədək heç bir ayrı-seçkiliyə məruz qalmadan öz yaşamlarına davam etməkdədirlər...

O da sirr deyil ki, tarixin müəyyən zamanlarında ermənilərin guya Azərbaycanda milli-etnik ayrı-seçkiliyə məruz qaldıqları, müəyyən şəxslərin öldürüldüyü haqda ortaya iddialar atıldı. Lakin artıq bir çox dəlillər sübut edir ki, bütün bunlar, xüsusilə də indini özündə belə, ara-sıra dövlətimizə və xalqımıza qarşı "qınaq hadisəsi" kimi gündəmə gətirilən "Sumqayıt hadisələri" KQB-nin təxribatı olub. Yəni xalqımıza qarşı həyata keçirilən bir çox hadisələrdə olduğu kimi, bu təxribatlarda da Kremlin "qanlı əlləri" öz işini görüb.

Bütün bunların əksinə olaraq, erməni separatçıları tərə-

əhalisinin 93.4 faizi müsəlman, 3.1 faizi xristian, qalan 3.5 faizi isə digər dinin mənsublarıdır. Kimse deyə bilməz ki, tarixdə nə vaxtsa ölkəmizdə hansısa dinin daşıyıcısı olan insanlara qarşı ayrı-seçkilik siyasəti aparılıb. Əksinə, bəzi hallarda din pərdəsi altında separatçılıqla məşğul olan qruplar meydana çıxıb ki, bu zaman dövlətimiz qardaş qanı tökülmədən problemin həllinə nail olmağı bacarıb.

Təsadüfi deyil ki, hazırda dünyəvi dövlət olan Azərbaycan Respublikasında rəsmi

Bu gün ən sevindiricisi odur ki, fərqli dinlərin və fərqli mədəniyyətlərin insanları həlledici məqamda bir bayraq - Azərbaycan dövlətinin üçrəngli bayrağı altında birləşməyi bacarır və lazım gəldikdə düşməne qarşı birgə mübarizə aparırlar. Biz bunun bariz nümunəsini 44 günlük Qarabağ savaşında gördük...

ri öz mədəniyyətlərini, dinlərini sərbəst şəkildə yaya, gələcək nəsillərə ötürə bilirlər.

Yuxarıda da oxucuların diqqətinə çatdırdığımız kimi, hazırda ölkəmizdə bir çox fərqli mədəniyyətləri, fərqli dinləri təbliğ edən missioner cəmiyyətlər fəaliyyət göstərir ki, onların varlığı, xüsusilə də dövlətimizin, xalqımızın əleyhinə fəaliyyətləri bəzi hallarda bizləri narahat etsə də, yenə də onlara qarşı rəsmi səviyyədə hər hansı kənar müdaxilə mövcud deyildir. Bu da ondan irəli gəlir ki, Azərbaycanda insanların

inanıq ki, yüz illər, min illər öncə olduğu kimi, bundan sonrakı dövrlərdə də Azərbaycanda yaşayan bütün xalqların nümayəndələri sərbəst şəkildə öz dinlərini, mədəniyyətlərini qoruyub saxlayacaq və günbəgün inkişaf etdirəcəklər.

Bu gün ən sevindiricisi odur ki, fərqli dinlərin və fərqli mədəniyyətlərin insanları həlledici məqamda bir bayraq - Azərbaycan dövlətinin üçrəngli bayrağı altında birləşməyi bacarır və lazım gəldikdə düşməne qarşı birgə mübarizə aparırlar. Biz bunun bariz nümunəsini 44

Azərbaycanda dinlərin və mədəniyyətlərin vəhdəti

İnanırıq ki, yüz illər, min illər öncə olduğu kimi, bundan sonrakı dövrlərdə də Azərbaycanda yaşayan bütün xalqların nümayəndələri sərbəst şəkildə öz dinlərini, mədəniyyətlərini qoruyub saxlayacaq və günbəgün inkişaf etdirəcəklər

findən tarixi dedə-baba yurdlarından qovulan qərbi azərbaycanlıların, eləcə də Qarabağın işğalı zamanı dinc sakinlərin böyük qırğınla üzləşdiyi kimsəyə sirr deyil. Hətta bəzi yaşayış məskənlərində aşkar soyqırım aktlarının törədildiyi də danılmaz həqiqətlərdir. Buna misal olaraq təc Xocalı faciəsini göstərməyimiz yetərli olar...

Bütün bunlar bir daha onu deməyə əsas verir ki, Azərbaycan xalqı tarixən heç bir zaman dinc sakinlərə qarşı amansızlıq nümayiş etdirməyib. Dövlətimizin çoxəsrlik tarixində birçə fakt mövcud deyildir ki, Azərbaycan türkləri məzlumlara zülm edib, zalımın yanında yer alıb. Əksinə, xalqımız hər zaman əzizlən xalqların yanında olan, lazım gəldikdə milli kimliyindən, dinindən, irqindən asılı olmayaraq, haqsızlığa qarşı onlarla birgə savaşıb.

Yeri gəlmişkən, 2023-cü ilin statistikasına görə Azərbaycan

qeydiyyatdan keçmiş 500-dən çox dini icma fəaliyyət göstərir. Bunlar arasında qeyri-müsəlmanların birləşdiyi icmaların sayı heç də az deyil. Yəni Azərbaycanda yaşayan vətəndaşların milli etnik tərkibi rəngarəng olduğu kimi, ölkədə çox sayda fərqli dinlərin daşıyıcısı olan millətlərin, etnik qrupların və azsaylı xalqların mövcudluğu da danılmazdır. Bu səbəbdən də, Azərbaycanda multikultural dəyərlərin günbəgün inkişaf etməsi tamamilə anlaşılandır.

Bu gün onu da əminliklə deyə bilərik ki, əhəlinin böyük əksəriyyətini təşkil edən Azərbaycan türkləri ölkə sərhədləri çərçivəsində yaşayan bütün etnik qruplar, azsaylı xalqlarla birlikdə vahid bir mədəniyyətin daşıyıcısı kimi çıxış edirlər. Fəxrle qeyd olunmalıdır ki, hazırda ölkəmizdə yaşayan bütün xalqların hüquqları bərabər şəkildə qorunduğu kimi, onların hər bi-

sərbəst seçim imkanları tanınır və hansısa vətəndaşı könüllü surətdə hər bir dinin, mədəniyyətin daşıyıcısına çevrilə bilər.

Bununla belə, əhalisinin 93.4 faizi müsəlman olan Azərbaycanda İslam dini daha sağlam bir şəkildə genişlənməkdə, yayılmaqda və ölkənin inkişafına böyük təkan verməkdədir.

günlük Qarabağ savaşında gördük. İnanırıq ki, ölkəmizdə yaşayan bütün xalqlar, etnik qruplar yüz illər sonra da düşməne qarşı savaşda həmrəy olacaq, lazım gəldikdə öz dövlətlərini canları, qanları bahasına qorumaqdan çəkinməyəcəklər.

"Hürriyyət"

Keyfiyyətsiz məhsulları "kərə yağı" adı ilə əhaliyə sırıyırlar

Bildiyiniz kimi, son dövrlər kərə yağının qiyməti durmadan artır. Hazırda kərə yağının 1 kq-nın qiyməti 23-37 manat arasında dəyişir. İqtisadçılar qiymət artımının səbəbini ölkəmizin idxaldan asılı olmasında yerli istehsalın az olmasında görürlər. Bu, tamamilə yalan və pafoslu açıqlamadan başqa bir şey deyil.

Kərə yağlarının qiymətinin baha olmasının və durmadan artmasının səbəbi ölkəyə kərə yağı idxal edən idxalçı şirkətlərin barmaqla sayılacaq qədər az olmasıdır. Yeni supermarketlərdə gördüyünüz bütün kərə yağlarını ölkəyə barmaqla sayılacaq qədər az idxalçı şirkət gətirir və onların arasında rəqabət yoxdur.

Bu yaxınlarda mediada Fransanın "President" kərə yağının qiymətinin Gürcüstan və Ermənistanla müqayisədə baha olduğu haqda xəbər verilmişdir. Bunun səbəbi Gürcüstanda 30-dan çox idxalçı şirkətin ölkəyə yağ idxal etməsi və onların arasında rəqabət mühitinin olmasıdır. Nəinki Gürcüstan və Ermənistan, bütün Sovetlər Birliyi ölkələri idxaldan asılıdır və yerli istehsal çox azdır, sadəcə, bizdən fərqli olaraq onlarda rəqabət mühiti var.

Hətta iqtisadçıların dediyi kimi, yerli istehsal yetəri qədər olsa belə, əhalinin əksəriyyəti keyfiyyət məsələsinə görə etibar edib yerli istehsal olan kərə yağı almaz. Çünki hər il ölkəyə onminlərlə ton palma yağı idxal olunur. Dövlət Statistika Komitəsinin açıqladığı rəqəmlərə görə, 2024-cü ildə ölkəyə 65 min ton palma yağı idxal olunub. Bu rəqəm 2023-cü ilə müqayisədə 42% çoxdur, yəni ölkəyə palma yağı idxalı hər il sürətlə artırılır. Belə olan halda kim zəmanət verə bilər ki, əhalinin aldığı yerli istehsal olan kərə yağına kərə yağı adı altında palma yağı qatılmayacaq?

Şəxsən mən heç vaxt evimə yerli istehsal olan kərə yağı və "Azərsun" və "Delta Group"-un guya Yeni Zelandiyadan idxal olunub burda qablaşdırıldığı, halbuki Yeni Zelandiyanın özünün o yağlardan xəbəri olmadığı "Best Cow", "Dayaruşka", "Wellington", "Novaya Zemliya", "No 47" və s. yağları almıram. Elə Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin son dövrlər yerli istehsal olan "kərə" yağlarında apardığı yoxlamalar mənim və əhalinin əksər hissəsinin haqlı olduğunu göstərdi.

Belə ki, yerli istehsal olan əksər kərə yağlarında kərə yağı adı altında tərkibində bitki yağı olduğu üzə çıxdı. Tam əminliklə deyə bilərik ki, Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin adlarını açıqlamadığı digər yerli istehsal olan

İnsan sağlamlığı üçün zərərli qida məhsullarının qiyməti də "əl yandırır"

kərə yağları da o vəziyyətdədir. Ustəlik, Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin apardığı son yoxlamalar üzə çıxardı ki, Əli Cəfərova məxsus həmin saxta kərə yağlarına nəinki kərə yağı adı altında bitki yağı qatılıb, həmçinin tərkibində bütün dünyada qadağan olunan kərə yağına ümumiyyətlə qatılması qadağan olunan "Sorbil" və "Benzol" turşuları aşkar olub ki, bu maddələr birbaşa xərçəng xəstəliyinə səbəb olur.

Bir də bir çox supermarketlərin və idxalçı şirkətlərin Yeni Zelandiyada, Belarus və Ukraynadakı süd zavodlarında sifarişlə istehsal etdikləri, üzərlərinə müxtəlif adlar qoyub satdıqları yağlar da ayrı bir dərdədir. Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının və EFSA-nın təhlükəli və kanserojen hesab etdiyi ölkəmizə isə hər il sürətlə həcmi artırılaraq idxal olunan palma yağlarının nəticəsidir ki, bu gün ölkəmiz Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının hesabına ürək-damar xəstəliklərinə görə ilk 10-luqda yer alıb. Əvvəllər Belarusiya və Ukrayna yağları ilə Qərb ölkələrinin istehsalı olan kərə yağları arasında qiymət fərqi var idisə, yeni Belarusiya və Ukrayna kərə yağının qiyməti 10 il öncə 1 kq 13-14 manat, Qərb ölkələrinin istehsalı olan kərə yağları 16 manatdan başlayırdısa, indi isə Belarus və Ukrayna istehsalı olan yağda Qərb ölkələri istehsalı

olan yağın 1 kq-ı 23 manatdan başlayır. Bir də əvvəllər Bakıda çoxlu Rusiya, Belarus süd məhsulları mağazaları var idi ki, supermarketlərdə idxalçı şirkətlərin idxal etdiyi 1 kq-ı 14 manatdan başlayan yağları Belarus mağazalarında 12-13 manata almaq mümkün idi. Bu mağazalar monopolist idxalçıların yuxusunu əməlli başlı qaçırmışdı. Həmin vaxt supermarketlərdə məcbur olub kampaniya keçirib, 1 kq-ı 12-13 manata salırdılar.

İdxalçılar nə etdilsə, son dövrlər Bakıda Rusiya, Belarusiya mağazalarının sayı kəskin şəkildə azaldı. Hal-hazırda qalan Rusiya, Belarusiya mağazalarındakı qiymətlər elə supermarketlərdəki qiymətlərlə eynidir. Dediyim kimi, kərə yağının qiymətinin ucuzlaşması üçün indiki kimi 5-6 yox, qonşu ölkələrdəki kimi 30-40-dan çox idxalçı şirkət ölkəyə yağ idxal etməlidir. Belə olan halda həm keyfiyyət yüksələcək, həm rəqabət güclənəcək, həm də qiymətlər aşağı düşəcək. Çox təəssüf ki, 17 illik maneədən sonra ötən ilin 1 iyul tarixindən Rəqabət Məcəlləsi qüvvəyə minsə də 10 aya yaxındır ki, nəinki bu sahədə, ümumiyyətlə heç bir sahədə inhisarçılıq monopoliya ilə bağlı müsbətə doğru dəyişiklik olmayıb.

İlkin Məmmədkerimov

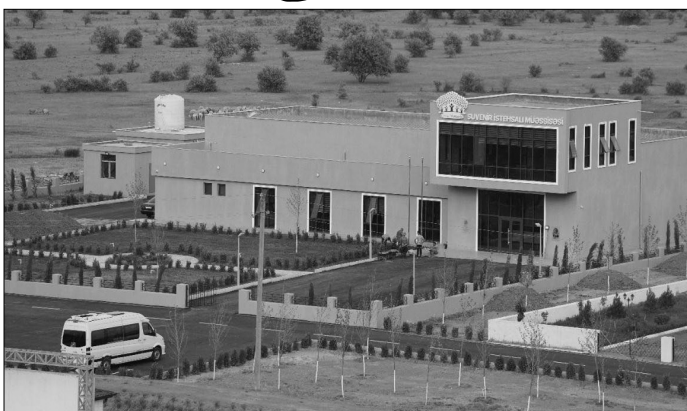
"Makro 2000" şirkəti atasının 40 mərasiminə gedən işçini qovdu

Ağstafa rayon sakini Məmmədov Daşqın Rafiq oğlu tərəfindən Hurriyyet.az saytının redaksiyasına şikayət məktubu daxil olub. Şikayətin məktubunu olduğu kimi dərc edirik:

"Mən, Məmmədov Daşqın Rafiq oğlu, yazaraq bildirirəm ki, haqsızlıqla üzleşmişəm.

Belə ki, "Makro 2000" şirkəti ilə müqavilə bağlayıb, işə başladım. Gecənin birində rayondan zəng gəldi ki, atamın vəziyyəti ağırdır. Dərhal müdirlə danışib, avans istədim. Avans vermədilər.

Atamın son nəfəsinə yetiş-

dim. İcaz aldığımı üçün 7 məclisini verib, işə qayıtdım. Bir neçə gün sonra rəhbərliyə bildirdim ki, atamın 40 mərasimi

üçün yenidən rayona gedəcəm.

Məclisin vaxtına az qalanda maaşımdan yenə avans is-

tədim. Bu dəfə də vermədilər ki, pul yoxdur. Daha sonra isə xəbərim olmadan məni işdən çıxarıblar. Savadım yox, başqa bacarığım yox. Gücləri ancaq kasıb adama çatdı.

Deyərlər ki, məhkəmə müraciət et. Amma ona da imkanım yoxdur. Xahiş edirəm, mənə kömək edin. İşdən qanunsuz olaraq çıxarıldığım üçün "Makro 2000" şirkətindən təminat almalıyam. Məni xəbərsiz olaraq işdən azad ediblər".

Jalə FAMILQIZI

Redaksiyadan: Qarşı tərəfin mövqeyini dərc etməyə hazırıq.

Ürək-damar xəstəlikləri üçün faydalı qidalar

Son vaxtlar dünyada insanlar daha çox ürək-damar xəstəliklərdən əziyyət çəkirlər. Bu, bizim respublikada da belədir. Acınacaqlıdır ki, bu sahədə olanölüm faizləri hər il artır. Mütəxəssislərbuna əsas səbəb kimi müasir həyat tərzini, fiziki fəaliyyətin azlığını, ən əsası isə qəbil edilən qidaların yararsızlığını göstərir. Odur ki, qida rasionuna düzgün əməl etməklə ürək xəstəlikləri riskinin qarşısını nisbətə almaq olar.

Birinci zeytundan başlamaq istəyirəm. Ondən alınan məhsullar insanın sağlam yaşamasında böyük əhəmiyyətə malikdir, ürayın normal fəaliyyətinə xüsusi olaraq dayağ durur. Bu da zeytunun tərkibində E vitamini, bir sıra faydalı minerallarla zənginliyindən irəli gəlir. Zeytun təzyiqi, xolesterol dəyərlərini salmağa, soyuqlamanı aradan qaldırmağa, trombların əmələ gəlməsinin qarşısını almaqda mühüm rola malikdir. Eyni zamanda, ürək xəstəliklərinə münbit şərait yaradan stressdən insanı qoruyur.

Dediyim keyfiyyətlər balıqlarda da vardır. Belə ki, tərkibində Omeqa - 3 olan, ən çox qızıl, tuna, skumbriya balıqlarını yemək vaxtı qəbul edəndə ürək-damar xəstəliklərinin riski azalır.

Vaxtaşırı dənli bitkilərlə qidalanmağın da ürayın sağlam döyünməsinə xeyri danılmazdır. Çünki dənli bitkilər insultun əlamətlərinə qarşı effektivdir, həmçinin qan şəkəri ilə mübarizə aparmağı yaxşı bacarır. Bu səbəbdən, damarlar öz vəzifəsini düzgün görür, qanın hərəkətinə heç bir maneə olmur, orqanizmdə iltihablaşmamaq olur.

Sadə yulaf, necə deyirlər, belə unikal xüsusiyyətlərin mənbəyidir. Daha sonra tərkibində müxtəlif vitaminlər, protein, minerallar olan soya infarktından, insultdan yaxşı qoruma vasitəsidir.

Çərəz dəbu siyahıyadaxildir. Onda kəşmamiş yağlar, zülal, E vitamini, kalium, maqnezium ürək-damar xəstəliklərinə qarşı olan qidalarlardır.

Qan təzyiqini tənzimləməsində yaşıl tərəvəzlər olduqca xeyirlidir. Eləcə onların tərkibini təşkil edən vitamin və mineral birləşmələri diabetin qarşısını vaxtında alır, şah damarların divarlarını qoruyur. Bunlardan pomidor daha üstündür. Bu tərəvəz A və C vitamini, antioksidantlar zəngindir, damarların tutulmasına imkan vermir.

Zəfər ORUCOĞLU,
Azərbaycan Jurnalistlər
Birliyinin üzvü

Prezident İlham Əliyev jurnalistlərlə görüşündə deyib: "...cəmiyyətdə elə ab-hava yaratmalıyıq ki, ictimai nəzarət güclənsin. Siz yaxşı bilirsiniz ki, mən dəfələrlə bu məsələ ilə bağlı öz fikirlərimi bildirmişəm, daim bunu deyirəm, vətəndaşlara müraciət edirəm, biganə qalmanın və nəzarət eləyin... İctimai nəzarət bir çox məmurları cinayət xarakterli işlərdən çəkindirəcək...

... Media nümayəndələrinin bu sahədə çox rolu var. Və deyə bilərəm ki, mən bəzi hallarda xoşagəlməz hallar haqqında sizdən öyrənirəm, sizdən bu xəbəri tuturam və dərhal reaksiya verilir. Deyə bilərəm ki, bir çox hallarda mediada olan məlumatlar təsdiqlənir... Məlumatların mütləq əksəriyyəti təsdiqlənir və dərhal ölçü götürülür. Ona görə, dövlət məmurları da bilməlidirlərki, onların işinə təkə Prezident Administrasiyası yox, həm ictimaiyyət, həm də media nümayəndələri nəzarət edir..."

Ölkə başçısının məlum çıxışı fonunda sizə Şəki Dövlət Regional Kollecinin direktoru Sərdar Şərifova

xəbər verir? Qanunların verdiyi bütün imkanlardan maksimum yararlanmaq lazımdır. Ən azı bu gün mediada müzakirə mövzusu olan "yaş məsələsi" ilə əlaqədar səsləndirilən fikirlərə diqqət yetirmək, bəhrələnmək daha qiymətli olardı...

Təəssüflər olsun ki, neçə illərdir qüvvədə olan qanunlara məhəl qoymayan, dərslərini saatlarını kəsən, hüquqlarını pozmaqla dövlətin qanunlarına göz yuman direktorun bu yerdə "gözü açıldı", qanunu əlində bəy-rəq etdi, iş fəaliyyətimə (17.01.2025) xitam verdi... Hətta 22.01.2025-ci il tarixində mənim tələbələrimin imtahanında iştirakına maneə yaratmağa çalışdılar. Diqqət edin, hətta səməstri başa vurmağa belə imkan vermədilər...

Bu addımları o şəxsə qarşı atdılar ki, (direktor Sərdar Şərifovdan fərqli olaraq...) tədris etdiyi ixtisasın proqramını tərtib edib, bu ixtisas

Direktorun özbaşınalığı

Şəki Dövlət Regional Kollecinin direktoru Sərdar Şərifovun əməlləri təhsilə böyük zərbə vurur

etdiyim sorğular zamanı səsləndirdiyi cavabları - təhsilə, qanunlara və müəllimə qarşı olan münasibətləri təqdim edirəm. Direktorun bu cür hərəkətləri hansı qanunda yazılıb? Kim ona bu qədər səlahiyyət verib? Nəyin müqabilində bu cür sərbəst hərəkət edə bilər?

Bütün bu məlumatlarla onun Prezidentin göstərişlərinə məhəl qoymamasının, müəllimin - vətəndaşın hüquqlarını tapdalamasının, qanunların ona heç də vacib, gərəkliliyinin, təhsili necə, hansı üsullarla idarə etməsinin şahidi olacağınız.

Bu şəxs unudub ki, direktor öz fəaliyyətini aşkarlıq (qanunları gizlətməklə deyil...), demokratiklik, ədalətçilik, qərəzsizlik, vicdanlılıq, peşəkarlıq və sədaqət prinsipləri əsasında qurur və qəbul etdiyi qərarların müvafiq normativ hüquqi aktlara uyğun olmasına məsuliyyət daşıyır...

Xatırladım ki, dəfələrlə şəxsən qanunlara əməl etməsinə çağırış etsəm də, qanunları pozmasını nəzərinə çatdırsam da, müraciətimə məhəl qoymamış, əməllərini davam etdirmişdir...

Mənə olan münasibətin əsl sə-

bəbi kollecin tədris işləri üzrə direktor müavini Sevinc Abdurrahmanovanın səsinə dinlədikdən və direktor Sərdar Şərifovun cavablarından sonra məlum olacaq.

Tədris işləri üzrə direktor müavini Sevinc Abdurrahmanovanın müəllimdən (məndən) istədiyi məbləği ala bilmədiyi üçün narazı qalması da diqqət çəkməyə bilməz... (SƏS. 1.Yoxlama... kömək elə) Gileyni, narazılığını arxayın, sərbəst ifadə etməsi səlahiyyətlərini necə aşmasından xəbər verir. Məgər onlara məlum deyil ki, təhsil müəssisəsində bu cür özbaşınalığa yol verilə bilməz?! Ona bu göstərişi verən, icra edən və icra edən - hər iki şəxs hansı məsuliyyət daşıdıqlarını bilmir?! Biabırçı haldır ki, müəllim adını daşıyan, işlədiyi təhsil müəssisəsində vəzifə tutan şəxs səlahiyyətinə aid işlərlə məşğul olmaq əvəzinə, görün hansı əməllərə əl atırlar, təhsilə necə zərbə vururlar. Sanki qanunların bunlara heç bir aidiyyəti yoxdur.

Şəki Dövlət Regional Kollecinin direktoru Sərdar Şərifov necə cəsarətlə, qorxmadan, arxayındasına (HÜNƏRİNİ) günahını dili ilə təsdiq-

ləyir... Fərasətini, cəsarətini nümayiş etdirir... Vəzifə kürsüsünə güvənərək kimlərə şərait yaratdığından qürurla danışır. (2-ci səs) Bu cinayət deyil?...

... Söz yox, bu əməllərə qarşı qanunların öz cavabı var...

Bu vəziyyətin daha dəqiq araşdırılması üçün tələbələr arasında anonim sorğular keçirməklə, müəyyən məlumatlar əldə etmək olar...

Burada da iddia deyil, canlı fakt danışır. Direktorun bu vəzifəyə təyin olunduğu vaxtdan indiki dövrə qədər olan fəaliyyəti araşdırılmalıdır... Təhsil müəssisəsində olan bu cür özbaşınalıqların məlum səbəblərinin digər əməlləri, təhsilin idarə olunmasında etdikləri nöqsanlar üzə çıxarılmalı, fəsadlar müəyyən olunmalıdır.

Direktordan mənə yazılan əlavənin digərlərindən niyə az yazıldığını soruşanda səsləndirdiyi cavablar: ("Kim ayrı-seçkilik salır?"), "Bərabər yazılmalı nə olur" sualına verdiyi cavab: "pul az idi" (SƏS.3. Gələn dəfə o birliyi az alacaq). Daha sonra "məktəbdə olan xərclərdən xəbər var" sualını verir. Sualları, sualla cavab verirəm: "nə barədə xərc"? Cavab: "işiq pulu, cibimdən verirəm"... "Dövlət heç nə ayırmır" sualına verdiyi cavab: "çoxdan işlədib..."

Bu nə cavabıdır? Bu cür "rəngarəng" cavablarla direktorun özünü təmizə çıxarmaq cəhdi... Çıxış yolunu mənim pulumu az yazmaqda tapmışdır? Bu cür özbaşınalığı etməyə kim səlahiyyət verib?

Dövlət tərəfindən maliyyələşən təhsil müəssisəsində oturub, işlədiyi ifadə: "İşiq pulunu cibimdən verirəm...". Görəsən, Sərdar Şərifovun cibi haradan MALİYYƏLƏŞİR? Bu səhri cibə necə sahib olub? Sərdar Şərifov belə deyir, bəs qanunlar?

Göründüyü kimi, dövlət qanunlarının Sərdar Şərifova heç bir aidiyyəti yoxdur, onun öz iş üsulu var...

Digər bir sual və cavab. Pulun nə qədər yazıldığını soruşur, "53

manat" cavabını alır. Və "naşükür olmamağa" çağırır.

Vəzifəsindən faydalanan, özünə hər cür şərait yaradan, direktor müəllimin maaşına göz dikməkdən utanmaq, xəcalət çəkmək əvəzinə, "naşükürlük etməyə" çağırır... Yeni "mən nə istəsəm edə bilərəm, sən sus, naşükür olma"... "Mən vəzifədə ola bilərəm, özümə güzaran qura bilərəm, mən rahat firavan yaşaya bilərəm, sən ehtiyac içində sürünsən də olar", - demək istəyir yəqin... Vəzifənin gücünə arxalanıb, göstəriş verir.

Bu, özbaşınalığın bariz nümunəsi deyilmi? Müəllimin zəhmət haqqına sahib çıxıb, verdiyi hökmə baxın!...

Məlumat üçün deyim ki, qanuna əsasən, kolleclərdə çalışan pedaqoji işçilərin dərslər saatları 1,5 stavka əsas, 0,5 saat iş saatı hesabı nəzərdə tutulub. Lakin Sərdar Şərifov qüvvədə olan qanunlara məhəl qoymadan, 0,5 saatımı heç bir əsas göstərmə bilmədiyi halda kəsdi. Nəticədə o zamandan artırılan maaşların mənə heç bir faydası olmadı. Yeni 0,5 stavka dərslər saatım kəsildiyi üçün, cənab Prezidentin sərəncamına əsasən həyata keçirilən maaş artımının nəticəsi olmadı. Çünki bir yandan maaş artdı, digər tərəfdən dərslər saatları kəsildi. Rəhbərlik tərəfindən mənə vurulan zərbə nəticəsində həmin saatlardan təqaüd fonduna köçürüləcək məbləğlər itirildi.

Sevinc Abdurrahmanovanın "yoxlama" adına mənəndən almaq istədiyi məbləği verməkdən imtina etməyim nəticəsində əllərinə düşən fürsət onlara təkan verdi, pillə-pillə mənə qarşı təsir göstərməyə başladılar, əvvəl əlavə pulu az yazdılar, sonra dərslər saatlarını kəsdi. Nəhayət, yaş bəhanəsi ilə işdən azad etdilər. Yəni də mənə dövlətin verdiyi hüquqlarımdan istifadə etməyə imkan vermədilər... Bu məqamdan da "faydalana" bildilər... Təqaüd yaşının çatmasının səhəri günü işimə xitam verməsi fərasəti nədən

üzrə neçə-neçə gənc kadrların yetişdirilməsində xidmətləri olub, uzun illərin təcrübəsi əsasında iki cildlik dərslər vəsaitini hazırlayıb çapa təqdim edib...

Xatırladım ki, hazırladığım dərslər vəsaiti çap üçün yığılma mərhələsindədir. Digər iki dərslər vəsaitim də tədris üçün vacib və əhəmiyyətli. Hər iki vəsait tədris olunan fənnin daha mükəmməl tədrisi üçün əhəmiyyətli olacaq, vəsait çatışmazlığından olan boşluğu aradan qaldıracaq, ehtiyacı ödəyəcək, tədrisimizə layiqli töhfə olacaq.

Bütün bu dediklərimin davamı olaraq bildirirəm ki, direktorun "səyi" nəticəsində mənə dəyən ziyan, vurulmuş maddi və mənəvi zərərin, diqqətdən yayınmaması üçün lazımı məlumatları bir daha xatırladıram. Ümid edirəm ki, təqdim etdiyim faktlar lazımı qurumlara çatacaq, əməli işlər görülməkdir. Nəticədə dəymiş ziyanın, vurulmuş zərərin əvəzi olaraq qanuni yolla təzminatı mümkün olacaq.

Digər tərəfdən, uzunmüddətli səmərəli pedaqoji fəaliyyətim nəzərə alınaraq, ölkəmizdə qüvvədə olan qanunvericiliyə əsasən təcrübəli və yüksək iş qabiliyyəti olan kadrlar kimi, uzunmüddətli səmərəli pedaqoji fəaliyyətim nəzərə alınaraq, (diferensial yanaşma) əmək fəaliyyətimin daha 5 il davam etdirilməsi mümkün olacaq...

Nəhayət, aidiyyət qurumları vəziyyətin ciddi olduğunu nəzərə alaraq araşdırmalara başlayacaq, eyni zamanda mənim pozulmuş hüquqlarımın bərpası təmin olunacaq...

Ən başlıcası isə təhsildə olan bu cür neqativ halların qarşısı alınacaq, kollecdə şəffaf mühit yaradılacaq. Kolleci təhsilə, təhsil millətin gələcəyinə xidmət edəcək.

İlham SALMANOV,
Pedaqog

Redaksiyadan: Qarşı tərəfin mövqeyini dərc etməyə hazırıq.

Vilyam Şekspir:
Həyat teatrdı, insanlar akt-
yor
Onların dostluğu bir
təsədüfdən başlamışdı...

Həmişə olduğu kimi hə-
yətdə uşaqlar ucadan qışqı-
ra-qışqıra futbol oynayırdı-
lar. Ruslan da kənarda da-
yanıb onların oynuna tama-
şa edə-edə iki üç il bundan
qabağı xatırlayırdı. O da öz
yaşdları ilə hər gün dərs-
dən gələn kimi top qovala-
yardı. Amma indi universi-
tetdə psixologiya ixtisasi
üzrə birinci kurs tələbəsi
idi. Boş vaxtlarında muntə-
zəm idman məşqlərinə ge-
dir, üzgüçülük məşğul
olurdu. Günü-gündən kişi-
ləşirdi, sinəsi enlənmiş,
əzələləri geyindiği nazik
köynəyinə iz salırdı. Təzəcə
buraxdığı qısa saqqal və
nazik biğ onu çox yaraşqlı
göstərirdi. Digər oğlanlar
kimi, o da qızların diqqətini
çəkməsi ilə gizlincə fəxr
edirdi.

(Əvvəli ötən saylarımızda)

Ruslan Fəridə ilə tanış oldu-
ğu gündən Fəridə görüş vaxtı-
nı dəyişdirmişdi. Əvvəlcə o,
özünə qız tapdığını Fəridədən
gizlətməyə çalışırdı. Düşünürdü
ki, Fəridə qışqanclıq edər, on-
dan küsər. Amma sonra gec-
tez bunu ona bildirməli oldu-
ğunu düşünüb, ilk məhəbbəti haq-
qında dostuna danışdı. Fəridə
əvvəl özünü küsən kimi göstə-
rib dedi:

- Mən artıq sənə üçün artı-
ğam.

Sonra isə dostunun qarşı-
sından şərt qoydu:

- Onda ikimizi də eyni dərə-
cədə sevəcəyinizə söz ver.

Ruslan Fəridin bu cür danı-
şqlarına adət etmişdi.

- Yaxşı yaxşı, ikiniz arasın-
da heç bir fərq qoymayacağam
ki, hər hansı biriniz mənə üçün-
cü kimi artıq olmasın.

Fəridə:
- Hə, onda problem yoxdur.
Bəs nə vaxt bizi tanış edərsən?
Danış da, onu necə sevirsen,
məni çox istəyirsən, ya onu?

Fəridə cavab gözləmədən
sualı-suala qoşurdu.

Ruslan Fəridəyə olan mə-
həbbətini ən gözəl sözlərlə Fə-
ridəyə anlatmağa başladı. Onunla
necə tanış olduğunu, necə vu-
rulduğunu, Fəridənin necə gö-
zəl olduğunu dostuna anladar-
kən Fəridin gözlərində sevinci
görüb, - "yəqin mənim xəşbəxt-
liyimə sevinir", - deyərək düşündü.

Fəridin qışqanclığı keçmiş-
di. Əksinə, indi o, Ruslanı Fəri-
də ilə daha yaxın olmağa təhrik
edirdi. Oxuduğu əsərlərdəki
sevgililərlə arasında deyilmiş ən
gözəl sözləri Fəridəyə deməsi-
ni ona öyrədirdi.

Ruslan Fəridəyə də Fəridə
haqqında demişdi. Bir dəfə hət-
ta ifrata varıb, Fəridə olan hiss-
ləri ilə bağlı o qədər ehtirasla
danışmışdı ki, bu dəfə də az
qala Fəridəni küsdürmüşdü. O,
sevgilisi ilə dostunu tanış etmə-
yə tələsirdi. Əvvəl, Fəridə buna
etiraz etdi, amma sonra etiraz

Oyun və ya üçüncü artıqdır

(Psixoloji hekayə)

etmədi:

- Sən bilərsən.

Ruslan Fəridə sevdidiyi qızla
onu tanış etmək istədiyini de-
yəndə Fəridə dərhal, - "lap yax-
şı, mən hazır", - dedi.

Ruslan sabah Fəridə ilə onu
tanış etmək üçün danışdıqları
vaxtda Bulvarda olmağını xahiş
edib, evlərinə getdi. Ertesi gün
deyilən saatda Fəridə ilə Fəridi
gözləməyə başladılar. Deyilən
vaxtdan yarım saat keçmişdi,
amma Fəridə gəlib çıxmırdı.
Ruslan narahat olmağa başladı:

- Görəsən, harda qaldı bu?!

Birdən bir hadisə olar?..

Fəridədən üzr istəyib bir kə-
nara çəkildi və Fəridə zəng et-
di. Əvvəl Fəridin nömrəsi cavab
vermədi. Bir qədər gözləyib
təkrar zəng etmək istəyəndə
telefonuna Fəridədən mesaj gəl-
di: "Məşq deyəm, gələ bilməyə-
cəyəm".

Ruslan çox pərt oldu. Fəri-
dənin yanına qayıdıb, - "Fəridə
məşqdədir, bu gün alınmaya-
caq, qalsın sabaha", - dedi.

Fəridə bir söz demədi. Sa-
bahsı gün Ruslan Fəridi də gö-
türüb Bulvara gəldi. Vədələş-
dikləri vaxtdan xeyli keçsə də,
indi də Fəridə görünmürdü. Na-
rahat oldu. Fəridəyə zəng etdi.
"Abonent əhatə dairəsindən çı-
xıb" sözlərini eşidib, pərt oldu.
Bir saat da gözlədilər. Ruslan
dəfələrlə Fəridəyə zəng etdi,
telefonu bağlı idi. İkilikdə bir az

gəzib evə qayıtdılar. Ruslan
bunu uğursuzluq kimi dəyərlən-
dirdi, amma, "Eybi yoxdur, baş-
qa bir gün mütləq tanış edə-
rəm. Mənim dostum və sevgi-
lim bir-birini tanısa yaxşıdır", -

deynlərini danışsın.
Fəridə bu təklifi çoxdan göz-
ləyirdi. Cavabı hazır idi:
- Valideynlərim mən ali təh-
sil almayınca evlənməyimizə
icazə verməzlər. Buna görə, tə-

dey düşündü.

Amma sonrakı tanışlıq
cəhdləri də alınmadı. Hər dəfə
ya Fəridin işi çıxırdı, ya da Fə-
ridə gələ bilmirdi. Bəzən heç bi-
ri deyilən yerdə görüşə gəlmi-
rdi. Ruslan diltor olmuşdu. Fə-
ridə də Fəridə də ayrı-ayrılıqda
Ruslanı ürək-dirək verirdilər:

- Niyə tələsirsən, görüşərik
də.

Amma Ruslan onların bir-
birini tanımasını çox istəyirdi.
Bir necə belə uğursuz cəhddən
sonra Ruslan da artıq Fəridə
Fəridəni tanış etmək istəyindən
vaz keçdi. Düşündü ki, nə vaxt
alınar, o vaxt tanış olarlar.

Ruslan Fəridə ilə daha çox
yaxınlaşmışdı. Bir gün ona üre-
yini açdı:

- Səninlə evlənmək istəyi-
rəm. İcazə ver, ailənlə vali-

deynlərini danışsın.
Fəridə bu təklifi çoxdan göz-
ləyirdi. Cavabı hazır idi:
- Valideynlərim mən ali təh-
sil almayınca evlənməyimizə
icazə verməzlər. Buna görə, tə-

Fəridə bir söz demədi. Sabahsı gün Ruslan Fəridi də gö-
türüb Bulvara gəldi. Vədələşdikləri vaxtdan xeyli keçsə də,
indi də Fəridə görünmürdü. Narahat oldu. Fəridəyə zəng et-
di. "Abonent əhatə dairəsindən çıxıb" sözlərini eşidib, pərt
oldu. Bir saat da gözlədilər. Ruslan dəfələrlə Fəridəyə zəng
etdi, telefonu bağlı idi. İkilikdə bir az gəzib evə qayıtdılar.
Ruslan bunu uğursuzluq kimi dəyərləndirdi, amma, "Eybi
yoxdur, başqa bir gün mütləq tanış edəməm..."

ləsmək lazım deyil.

Əslində, Ruslan bir dəfə də
olsun Fəridənin əlindən tuta,
onun ətrini yaxından qoxlaya
bilməmişdi. Çünki hər dəfə
sevgilisini daha çox yaxınla-
şanda Fəridə sərt şəkildə şərt-
lərini ona bir daha xatırladırdı.
Ruslan bunu Fəridənin əsl ev
xanımı kimi tərbiyə almasında
görüürdü. İndi düşünürdü ki, ni-
şanlansalar, artıq onları ayıran
şərtlər əhəmiyyətini itirir.

Ruslan dəfələrlə Fəridəyə
eyni təklifləri edir, onsuz yaşa-
ya bilməyəcəyini, tezliklə bir
damın altında yaşamaq istədi-
yini deyirdi. Fəridədən də eyni
cavab alırdı:

- Olmaz, tezdir.

Ruslan iztirab çəkməyə
başlamışdı. Fəridə dostunun
əzab çəkdiyini görürdü. Ruslan

Fəridə ilə aralarında olan söh-
bəti ona dedi. Fəridə bir az dü-
şündükdən sonra:

- Bəlkə o, səni sevmir...

- Yox, nə danışırısan, onun
məni necə sevdidiyini hər an hiss
edirəm.

- Onda, bəlkə sənə onu
sevmədiyini düşünür.

- Yox, mən onu sənə qədər
sevirəm.

Dərhal da Fəridin inciyəcə-
yindən qorxub, sözlərinə düzə-
liş edir:

- Sənə qədər, amma qız ki-
mi sevirəm.

Fəridə Ruslanı radikal bir
ideya verdi:

- Əgər, ancaq valideynləri
problemdir, onda onu razı sal
qadır. Sonra valideynləri məc-
bur olub verərlər...

Ruslan bu fikrdən xoşu gəl-
di. Ertesi gün Fəridə ilə görüş-
şəndə:

- Əgər, məni həqiqətənsə-
virsənsə, onda valideynlərinə bir
kənara qoy, özümüz ailə quraq.
Sonra onlar fakt qarşısında qa-
lıb, bizi dəstəkləyəcəklər.

Fəridə əvvəl özünü tərəd-
dud edən kimi göstərdi:

- Birdən sonralar məndən
üz döndərsən, üçüncü birini
sevərsən, onda mən nə edə-
rəm...

Ruslan Fəridənin ayaqlarına
yığılıb, ona olan sevgisini izah
etməkdən özünü güclə saxladı:

- Yox, mən öləndən qədər
sevinlə olacağam. Bu həyatda sən
qədər sevdidiyim ikinci biri varsa,
o da dostum Fəridir.

Ruslan həqiqətən onlara
olan sevgisi arasında fərq gör-
mürdü. Özü də buna təəccüb-
lənirdi. Başqalarından soruş-
mağa da utanırdı.

Ruslanın davamlı təkidlərin-
dən sonra, nəhayət ki, Fəridə
razılığını verdi.

Ruslan ailələrinin rayona is-
tirahətə getməyini gözləməyə
başladı. O, öz valideynləri üçün
də evlənməsinin sürpriz olma-
sını istəyirdi. Rayondan qayı-
danda valideynləri evlərində
gəlin görşəydilər, yəqin ki, sə-
dətərlərindən uçardılar.

Bu barədə Fəridə də danış-
dı. Fəridə sual etdi:

- Sən doğrudan da onu elə
sevirsen ki, nə olursa-olsun,
onunla evlənməyə hazırsan?

- Əlbəttə, ölümdən başqa
nə olursa-olsun, mən onu se-
vəcəyəm.

Fəridə:

- Onda sizi təbrik edirəm.
Xoşbəxt olun.

(Ardı var)

AZAD

Şərq şeiriyyətində Dünyanın dərk i Eşq ümmanının kontekstində götürülmüş və ən dəhi söz sərrafları öncə öz daxili aləmlərinə baş vurmuşlar. Maraqlıdır, qadın məhəbbətinin ən uca və ülvi zirvəsini - Eşqi dilə gətirmişlər. Bir də bu Eşqdə şəhvət (erotika) elə əriyib qarışmış ki, aşiq - məşuqə eşqinə platonik nəzərlə baxılmışdır. Lakin Şərq poeziyasından yazanlar erotik (elmi istilah olduğu üçün beləcə adlandırırıq) poeziyanın mahiyyətini açmamışlar. Bunun səbəbləri var: qadınlar sırasında erotika (bu, hələ intimlik deyil) qazanmış və itirmişdir! Düzü, belə bir “qorxu” imkan yaratmamış ki, Şərqin bədii xəzinəsində erotik hissın qoyuluşu araşdırılsın. Hansı ki, “Min bir gecə”nin şəhri nəqli, Füzulinin dünyəvi eşqi, ümumən orta əsr poetikasından çağdaş şeirimiz də daxil olmaqla, erotik hissın kövrək və əbədi çalarları açılmamış qalır. Nə yaxşı filosof Niyazi Mehdiinin qələmində “azərbaycanlıların erotik poeziyası” xatırlamasına təsadüf etdik: “Sevgilinin dadlı gözəlliyini yağ - bal, şəkər metaforalarında verilməsi gözəlliyin necə təsir etdiyini anlamaq üçün “imkan verdi”.

Allahverdi Eminov

Hər kəs desə, başlanğıcı istəklədir eşqin, Bildir ona: istəklə deyil, sevgimiz heç vaxt. Qəlbin dilə, eşqə yeni ad da verərsən: İşgəncəsi can məlhəmi, qəlb ağrısı, fəryad. Qəlbin dilə, daxili sarsıntı də eşqə. Şiddətli bir istək, ya qisas söylə, ya bəxt Çəşmə bu cür oxşatmada mən sevgi, məhəbbət, Bir yandan üzür insanı, bir yandan edir şad.

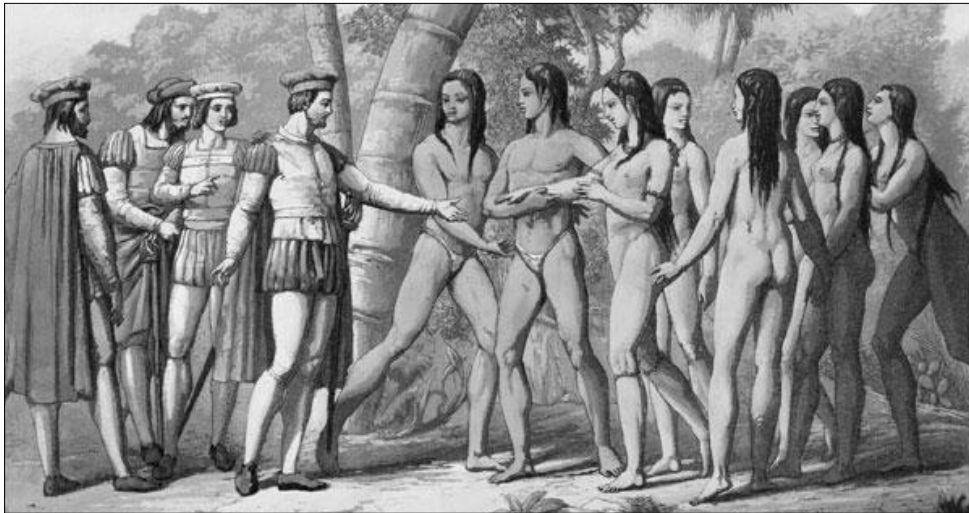
Erotik hissın doğurduğu təsir təbii ki, şairi həyəcanlandırır və ona şeir yazdırır. Burada heç bir gizlin şey yoxdur, lakin subyektdə (qadına) münasibət necədir məsələsi maraqlıdır. Bəli, maraqlı odur, hətta xalq şeirində şəhvət aurası “həddini” keçmir.

Məlumdur ki, qadın gözəlliyinin, xoşagəlmiliyinin atributları çoxdur. Xal, sinə, döş, saç (zülf), əndam, gərdən və sairə. Bu görünənlərdən açıq da olanı da var, gizlindən görünəni də. Xalı yanaqda, buxaqda, topuqda görəndə adama emosional təsir bağışlayır. Xalq mahnısında: “O xal nə xaldır belə düzdürməsən, Yarım belə deyib, qoşa düzdürmüşəm”, - artıq süni xaldan gedir, amma heç bir “səbəbə” işarə vurulmur. Digər mahnı mətnlərində də erotik əhval ifrata varılmır, sonrakı “pərdəarxası” ovqatdan heç kim küsməz, inciməz.

Klassik poeziyamızda: Vaqifdə, Molla Cümada, Q.Zakirdə, Seyid Əzimdə Ələsgərdə və digər şairlərimizdə onlarla şeir qələmə alınmışsa şəhvət doğuran detallar, mənzərələr yoxdur. Vaqif qadın gözəlliyindən son dərəcə təbii, ürək bağlılığı və həsrət hissiylə yazan böyük şairdir. O, bütöv halda “erotik poeziyasın”da kişidə sevmək, oxşamaq, zövq almaq, həmsöhbət olmaq, pıçıldamaq və ilaxır kövrək kişi-qadın nüansları üçün təkənverici, ehtizasverici anlayışları aydın xırdalığlarına qədər təsvir etmişdir - yüksək poetikliklə:

Düşün aqib, əl dəyəndə yaxaya, Ağ gülün bağına peykan toxuya. Bədənindən müşgü ənbər qoxuya, Zülfü gərdənində bir qucaq ola.

Məncə, rəssama çətin zəhmət qoymur şair: “Döş”, “yaxa”, “bədəni”, “zülf”, “gərdən” ifadələri ən şəhvət doğuran anlayışlardır. Lakin Vaqif çox yaxşı bilir ki, kişilərə bunları görmək (oxucuda eşitmək) kifayətdir. Belə bir istəyə, tələbat

Poeziya: Erotika haqqında

(II məqalə)

tabe olmağını tələb?

Birinci beytə diqqət yetirək: Qadın döşünü (burada sinə ilə kompleks götürülür) açıb (kişi əli istisna edilir) yaxaya toxunanda bütöv bir erotik atributlar mənzərəsi görünür. Kişi xoş və ümidli eşəb ucları ilə ağır (ehtiras) keçirir, bunu kişi nidaları ilə də müşayət edərdi şair, belə halda pornoqrafik ovqatdan qaçmaq qeyri - mümkün olardı. Şair görünən döşü, hansı ki, ağ gül ləçəkləri tək çabalayır - ona toxunan əli - oxun ucuna taxılan iti dəmirin toxunmasının doğulduğu “əzaba”, “işgəncəyə” bənzədir! İkinci beytdə ikinci təmas mərhələsinə keçilir. Hər qadın bədənindəki qoxu heç də “müsk-ənbər” ətri vermir, yəni xoş iy deyil. Təəssüf ki, süni qoxu yaratmaq verdişi artıq bəşəriləşmişdir, heyif ki, Şərqin bu baxımdan adəti unudulmuşdur. Bu heyranedici qoxulu bədən pərişandır zülfün yeganə xilaskarı kişi qucağıdır. Erotik “hazırlıqda” “gərdən” xüsusi obrazdır və aşiqi ruha gətirən fiziki görümdür. Vaqif “gərdəni” çılpaqlığı ilə təbənnüm etmə, əks halda, şəhvət oynanışından şair qaçmaqdan çətinlik çəkərdi:

Gərdənində tellər nə gözəl teldi, Onların məskəni o nazik belidi. Nə səngi - marmərdi, nə bərgi - güldi, Bu ağ əndam kimi, bu bədən kimi.

Əlbəttə, gərdən ayrılıqda diqqətsiz bir üzvdür və fərqlənmir, tellər - saçlar özünə nazik bədənə məskən seçəndə bütövləşir, gözəlliyi xatırladır aşiqə (kişiyə): narahatçılığa dəyməz - bu, nə ağır, marmər daşdır, nə də gül yarpağıdır. Deməli, şair zövqü ilə “orta çəki” predmetini meyar götürür. M.Pənah Vaqifdə fiziki gözəllik tam halda həm də xoşrəftar danışan, naz - qəmzəli olmalıdır, yoxsa yalnız intim həyatı yaşamaq borcunu ödəyirdi:

Gah alaydım gərdəni qucağa, Gah üzüm sürtdəydim zülfə, buxağa, Gah da oturdum qabaq - qabağa, Danışaydı, xoşrəftarı görəydim.

Erotik şeirdə zahirə gözəlliklə bəhəm, təmas, qoxu (iy), pıçılıq (asta danışmaq), üzrlərin bir-birinə toxunuşu (sürtmə) şeirdə bəzən tələqinedici vəsifə kimi yanaşılır, sanki erotik səhnə qurulur və film çəkilir. Tam bu cür deyil, lakin şeirin erotik ab - havası - doğurduğu təşviq yüksək ovqatla poetikləşməlidir. Şair ümumiyyətlə, qadın bədəninin gözəlliyini, ədalar seriyasını, zahirə təması - nı və şairi şeirə gətirməlidir. Nəsrə də bu, realist, bir qədər publisist çıxır, əgər “mən”lə danışdırsa müəllif qalmaqallar başlayır ki, yazıçı başına gələnləri yazmışdır. Şairi bu “günaha” batırmırlar, şeir səmavi hissın təbənnümüdür. M.P.Vaqif bir şeirində tam bir lövhə yaratmışdır. Gözəl qadın görüşə hazırlaşır sanki və ayna qabağında özünə yaraşan nə lazımsa görür. Şair isə onun yolunu intizarla gözləyir, gözəl bədənli və qəşəng geyimli qadın qəsdən gecikir. Bir iş var, şair (kişi) fəhmən duyur ki, bu görüş ona qismət olmayacaq. Amma o qadını - gözəli necə qarşılayacağını gizlətmir:

Açsaydım yaşmağın açıb kəmərin, Çıxarıb əynindən zərəfin, zərin, İyləyib - iyləyib zülfü - ənbərin, Üzdən sonra buxağından öpəydim.

Gecə - gündüz duam budur Tanrım. Nola səni sala bir güzərimə, İyləyib - iyləyib basam bağrıma. İki güləz yanağından öpəydim.

Hərçənd görüşün mənzərəsi və şairin (aşiqin) qadına qarşı hərəkəti ifrata varmırsa, ardıcılıq gözlənilir, heç bir artıq-əskik hərəkətə yol vermir və son anda (bəlkə də ilk məqamda) qoxulamaq - bağrımda gizlətmək istəyir. Və o gözəlin əzabına dözməkdən tənqə gəlməyi ağılına belə gətirmir, “yarın cövrünə dözdür”, son məqamda gələrsə, düşübən əl-ayağından öpədim” istəyini gizlətmir.

Qadın açıq - saçığ geyinirsə, özünü gözə soxursa - bu, kişidə erotik hissi qıcıqlandırır, ancaq müvəqqəti haldır, xüsusilə, bu ədənin nümayişi, hətta şair təsvirində də açıq -saçılıq təbənnüm olunmamalıdır. Vaqif belə bir qadını xoşlayır və kinayə ilə yanaşır. Düzdür, o gözəl şairdən bəlkə də inciyibdir, hətta baxmağa qoymur, hansı ki, “xəttü xal”, “xəncər kirpiyi”, “zül-füqar qaşı” lokal vəziyyətə düşübdür. Əlbəttə, belə halda gereksizdir, gözəllik görünməlidir, duyulmalıdır, amma hər şeyi kəsibdir.

Yaşınıbsan, tamam durubsan gəndə, Zülfün yaşmaq altında, saçın gərdəndə, Görünməz, hər yerin salıbsan bəndə, Bu qapını, o qapını kəsibsan.

Bu baxımdan Vaqif gözəl bədənli, asta yerli, kövrək danışqılı qadına məsləhət görmür bəxş olunan bu ecazkarlığı gizlətsin. Estetik meyarlardan biri də gözəlliyin gözə görünməsi, kənar insanlarda məlhəm hissi oyatmasıdır. Bir məsələ var ki, Vaqif hər bir bədən üzvünü erotik çalarlara büküb işığa çıxarır, yoxsa kişi çimərliyə getməklə problemi yoluna qoyardı. Bir şeirində ali zövqlə, yüksək qiymətvermə ilə oxucusunu ovqata, erotik auranın etik tərəfinə çəkir:

Bir yoğun baldırlı, yumşaq dizli, Bir sərxoş yerlişli, məstəne gözlü. Bir ayna qabaqlı, bir günəş üzli Gözəlin həsrəti, dərdi mənəddir. Əvvəl gözəllərdə gərəkdir çağlıq, Ondan sonra ola sadəlik, ağılıq, Nə ağzında yaşmaq, nə üzə də yaylıq, Çirkinlik üzünü bürüyəndədir.

Aşiq Ələsgərin poeziyasında da erotik təsvir yox deyil, lakin bu, poetik təsvirdə, canlı detallarda əriyir, rəng çalarlarını yaradır:

Xoş saatda xoş gəlibdi cahana, Yoxdu gözəlliyə qüsurlu, bəhanə, Qənd əzilib dilə, dişə, dəhanə, Qaymaq dodaqlara bal bələnbədi.

Xalqda deyilir: - Allahın xoş anlarında yaranmış (doğulmuş) - gözəllərin ünvanıdır. Aşiq Ələsgər də bu görümdən ilhamla gəlirsə, qadının şirindilliyinə, şirin təsirilliyinə assosiativlik görür. Ümumiyyətlə, Aşiq Ələsgərdə, qadında şirindilliyi, xoş xasiyyətilliyi sevmək meyləli güclüdür. Və həm də gözəllik qarşısında həlimdir, iradəsizdir - tabe olandır. Vaqifdən fərqli olaraq aşiq özünü qürurlu aparmaqda acizdir.

Qarşı gəldi qələm qaşda, Ay qabaqlı, siyah qaşdı, Huş dağıldı, ağılım qaşdı. Çəşmə - xumarı görəndə.

Bir şeirində Aşiq Ələsgər incə yumura üstünlük verməklə, şəhvani mühitin doğurduğu təkrarsız hissi yumşaldır və poetik səciyyədə verir:

Gəlin gəlir, təzə gərdək qurulu, Oğlan öpər, əldən düşüb yorulu, Aralıqda şux məmələr qarılı, Şövdən düşüncə əl ləzzət çəkar.

Şair Molla Cümə yaradıcılığında qadın gözəlliyinin təbənnümündə də hər bir əzanın təsviri yerindədir, lakin oxucunu erotik məqama gətirmək niyyətindən uzaqdır. Bir şeirdən:

Ox sənin sərvə boyun hündürmədür, arəqtimdir, Ox sənin ay qabağın on beş günlük qəmərmdir, Ox sənin şahmar təlin qızıl, gülmüşmü, zərmdir, Ox sənin qoynundakı bir cüt narın kaldı, nigar.

Təəssüf ki, çağdaş şeirimizdə erotik çalarlar etik ovqatı inkar edir. Erotika açıq - saçaq-

lıq deyil və şairin də ustalıq, xüsusilə, qadın müəllif öz zövqü müqabilində təsvirə üstünlük verməlidir. Hər halda Vaqif və Ələsgər gözəle kənardan baxırlar və kişi instiktə cazibəsində təbənnüm edirlər. Sevinc, Pərvanə və Nuridə Ateşi poeziyada erotik hissə natural baxırlar. Mən bu şairlərin istedadı haqqında ya mənfə, ya da müsbət bir söz deməzdim. Lakin oxucu zövqü, müəllif emosiyası nəzərdən qaçırılmalıdır. Sevinc xanımın oxuyuruq:

...məne elə gəlir ki, başımı aldada - aldada mənə qəsdən qadın etdilər bu günəndə ancaq yataqda həzzini yaşadım qadınlığımın, Vəssalam!

Bu parçada ehtirasdan daha çox, olmuş qadın təəssüfünə əyanlənmişdir. Erotiklik emosiyadan doğulur, şair yaşantısında təqdim olunur. Sevinc xanım, əksinə, ruhdan salır, oxucusu kişidirsə:

...üz, sinə, qasıq nahiyyələrinizdə Qol və qalçalarınızda iyrənc tüklərdən yalançı kişilikdən saqqal və bıçdan...və ilaxır

sərt misralar - bioloji məlumatı xatırladır, şairə poetik informasiya verməlidir. Nuridə Ateşinin erotik şeirində (“Gəl günaha bataq”) erotik aura, kişi - qadın təması yetərincədir və gecə, “bade” erotik çalarları tamamlayır. Lakin şairə bu təkəni öz üzünə götürür və fərdiləşdirir. Şübhəsiz, onun risqidir, bir şərtlə, ifrata varmaqla o müqəddəs təması ucuzlaşdırma-yasan. Nuridə xanım şeirində sanki ehtirasdan və məqsədinə nail olmaqdan ötrü qışqırır, “rə-qiblərini” pisləyir, yararsız sayır:

Dilə gətirmədən sənin olan qadınlardan Daha təhlükəsizəm, Daha səmimiyyə, Daha təmizəm.

Əlbəttə, qadın bütün ehtirasını ortaya qoymamalıdır, erotik cəhdin özü belə son məqamlarda açılmalıdır. Yoxsa, kişilər və qadınlar nəyə qadir olduqlarını kəşf etməmişlərmi? Və bu səmavi günahın mübhəm “davranışı” vardır.

Gecə keçir... Hələ də başını bulayib, Günah deyirsən Əgər bu günaha batmaqdisa. Göydə razıyam Dur bu günaha bataq!

Poeziyada şəhvət - erotik şeirlətin öz yeri vardır, şairin mövzu seçimi öz ixtiyarındadır. Onu oxucu məcbur edə bilməz məhz bu mövzuda şeirlərini oxuya. Lakin məxsusi ovqata köklənən şair nədən və necə yazacağını müəyyənləşdirir.

Erotik poeziya qədim ədəbiyyatda vaxtilə öz yerini almışdır. Və bu ənənə davam etmişdir. Bu gün isə, demək olar ki, şairlərimizdən kənar düşmüşdür. Məncə, bu mövzudan uzaqlaşmağa dəyməz, söhbət insan hissələrinin necə təbənnümündən gedir. Şəhvət - erotik çalarlar bəşər nəslinin davamına zəmanət verir. Poeziya isə həyatın, insan münasibətlərinin inikası deyilmi?

Basarkeçər nahiyyəsi

kəndlərinin İrfani Ruhlari...

"Qərbi Azərbaycanın sakral coğrafiyası" silsiləsindən

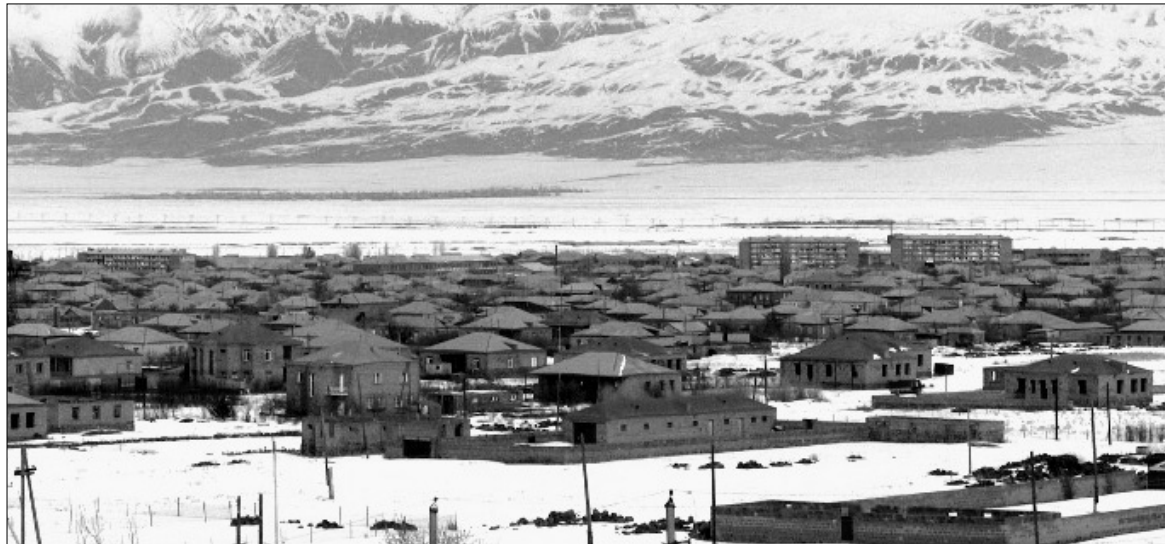
Dini-Sakral ocaqların, Mistik-Fəlsəfi dünyagörüşünün təşəkkül tapdığı, İbadət-Haqq Dünyası/Zikr-Sufiliyə çağırış məkanlarının yayıldığı və El ziyarətçahlarına, dini təqvaların müqəddəsləşdiyi, torpağı-daşı, suyu-havası, ağacı-kolu... tutiya sayıldığı... məskənlərdən olan Basarkeçər və Şərqi Göyçə dağlıq silsilələrinin arasındakı yamaclarında, meşə qoynunda ocaq quran Basarkeçər nahiyyəsinin Qaya-başı, eləcə də, qonşuluq-dakı kəndlərin (Qaraqoyunlu, Qoşabulaq, Dəşkənd, Göysu, Şişqaya, İnəkdağ...) İlahi-Haqq keçmiş, tarixi-coğrafi səhifələrindəki millət-sakral dəyərləri xeyli dərəcədə zəngindir. Gavur ləpipləri düşməyə kimi Göy Üzü kimi Dür olub, Duru olub...

Xatırlanan, milli-yaddaş özülü ilə yad edilən həmin ərazilər adı qədər müqəddəs olan yerlərin, minilliklərlə tarixi olan coğrafi məkanların qoynunda qərar tutmuşlar. Şorcalı/Keyti dağının (3399 m), Ziyarət silsiləsi/Ziyarət təpəsinin Mistik-İrfani yurdları, Satana-xaç-Hinaldağ qurşağının İlahi-Haqq ruhundan, İman qoxulu havasından doğan İnam/İman hissi, Daşkənd kəndində Seyid Bayram Seyid Süleyman oğlu (1864-1934) ocağı, Qoşabulaq kəndində Pir dağı, Qayabaşı kəndində yaşı əski dövrlərdən gələn qədim Alban məbədi, Qaraqoyunlu tərkəmə elatının Çalmalı dağının Qatar yurdunda səslənən İlahi-Sufi Duaları, Zərgərli/Sarı Yağub kəndində Seyid Hüseyn Məhəmməd oğlu/-Şeyx Miskin Abdal (1430-1535) ocağının "Səfəvviyyə" təriqəti, Ağkilsə kəndində Dədə Ələskər (1821-1926) İrfan ruhuna bələnməmiş Məqam-məzarı...minilliklərlə oturuşmuş qədim nahiyyənin dini-sakral, milli-mənəvi zənginliyinə işıq saçan tarixi abidələrdir, fəlsəfi-dini dünyadərki irsidir.

XIV əsrdə Qaraqoyunlu dövlətinin hakimi Sultan Yaqubun fərmanı iləBasarkeçər nahiyyəsində "Qızıl-Məbədi"/"Qəzəl-Vəng" tikilmiş və dini-fəlsəfi təlimlər tədris edilmişdir.

Ümumiyyətlə, ilahidən doğan müqəddəsliyə adı kimi tapınan Göyçə gölü ("İlahi Haqqa yaxın olan yer" mənasında) hövzəsindəki Basarkeçər nahiyyəsi və onun bütün Türk-Müsəlman kökənli kəndləri/yurdları "Qərbi Azərbaycan sakral coğrafiyası"nın səhifələri/məzmunu ən zəngin Haqq/İrfan ocaqlarının ruhani Uduumu ilə yazılıb, şifahi və yazılı Təqvaları ilə naxışlanıb...hər bir yaşayış yatağında...

Böyük və Kiçik çayların yatağına bitişik dağın üstündə yerləşən, çıpaq qayalarla əhatələnən Qayabaşı kəndinin havası da Dua-İman ruhu ilə yoğrulub, suyunun Haqq-Halal bərəkəti hopub torpağına-ocağına. Şərqi Göyçə dağlarının Sarıyer yaylaqlarından axan bulaq suları Sarı Yağub kəndinin İrfani-Ruhani ruhuna qarışmış, müqəddəsləşib, qüdsəşib...və Böyük-Kiçik çaylar adlanır....sonra Göyçə gölüne (Qayabaşı kəndi göldən 10 km cənub-şərqə yerləşən)

şir) tökülür. Qayabaşı kəndində əski qəbiristanlıqda qoç, at, dəvə, buğa...görünüşlü qəbirüstə naxışlı abidələr, naxışlı-yazılı sənduqələr və Alban məbədi (2 tağı, kəndin mərkəzi hissəsində idi) dini-sakral tarixinin maddi irsi kimi qorunub saxlanılırdı. 1980-ci illərdə Basarkeçər nahiyyəsinin hay mənşəli rəhbərləri bu irsi təmir adı ilə hasara aldı və hay kilsəsinin "izini" divarlara hövə bildirdilər, bəzi nümunələri isə qərət edib apardılar. Bu kəndin irfan-iman sahibiKərbəlayı Əfşər Hübət oğlu (1876-1971) 1930-cu illərdə milli mənsubiyyəti-

yerləri qalıb), burada e.ə. əsrlərə aid mixi yazıları ilə xristianlığa qədərki Ruhani-İbadət təlimlərinin təsviri verilib kəndin adı Ərgəni kimi çəkilib, Alban tarixçisi Musa Kələngərlinin "Alban tarixi" əsərində (III kitab, 87-ci fəsil) bu məlumata yer verilib.adi. Oğuz/Türk eposu olan "Kitabi-Dədə-Qorqud" cəngində də Ərgəni yurdu igid ərğən Oğuzların, dini dünyagörüşü nəsihət olan Dədələrin halal ocağı kimi tənnüm edilib.

Göyçə gölünün cənub-şərq hissəsində nahiyyə mərkəzindən 15 km şimal-qərbdə qədim yaşa-

lərin sayı çox idi.

Qərbi Azərbaycanını dini-sakral, milli-mənəvi, fəlsəfi-ruhani...dünyagörüşünün irsinə yüzillərdə qəsd edən dinsiz, şeytani

xislətli hay kilsəsi təkcə maddi zənginliyi məhv və ya qərət etməmişdir, həm də canlı dini-ruhsal ensklopediya mücəmməsi olan Xadimlərimizi də qətlam etmiş, sakral toponimlərimizi yaşadan kəndlərimizi yer üzündən silmişlər. Bu coğrafi ərazilərimizdə çoxsaylı sakral ocaqlarımız din xadimlərin adı ilə yaranmış, onların ismi ilə məşhur olmuş, nəsil-dən-nəsilə milli xəzinə kimi ötürülmüşdür. Daşkənd kəndində Seyid BayramAğa ocağı, Sarı Yağub kəndində Miskin Abdal ziyarətçahı, Qayabaşı kəndində Kərbəlayı Əfşər... irsi, mənəvi özəlliyi bu baxımdan qiymətli nümunə olmuşdur.

XIX əsrin sonlarında Basarkeçər nahiyyəsinin bir sıra dini-sakral mənşəli toponimləri-Ağatəpə kəndi, 1930-cu illərdə Seyidlər kəndi... yox edilib, Böyük Məzrə kəndində Hacı Qurban dəresi...yerquruluşu-topoqrafik xəritələrdə təhrif edilib.

Göyçə gölü və Şərqi Göyçə

dağlıq silsiləsinin, Basarkeçər və Çəmbərək nahiyyələri...boyunca yayılan yüzlərcə Türk-Müsəlman kökənli oba-yurd ocaqlarının müqəddəsliyi Sufiliyin təriqət işığından nurlandığı kimi, həm də "Kitabi-Dədə Qorqud" mayası ilə yoğrulmuşdur, axı, ünlü Türk dünyasının bu lirik-irfani Boyların Mistik-Ruh oylağının bir çox inanclarıadı çəkilən hövzədə "ruha-qana" gəlib....

Qədim Alban dini-fəlsəfi ocaqlarından, sakral mənəvi-mədəniyyət abidələrindən biri də nahiyyənin (Basarkeçər dağlıq silsiləsinin şərq hissəsində) Göyçə gölüne tökülən Alagöz çayı sahilində yerləşən Qızıləng/Qızılkilsə kəndindəki IX əsrə aid məbədi olmuşdur.Qırmızı tuf daşlardan tikildiyi üçün belə adlanmışdır, məşhur Türk-Sufi ozanı Şeyx Alı Mirzə oğlunun (1801-1911, Ağkilsə kəndindən filosof-aşıq Ələsgər Al-məmməd oğlunun 1821-1926) us-

Böyük və Kiçik çayların yatağına bitişik dağın üstündə yerləşən, çıpaq qayalarla əhatələnən Qayabaşı kəndinin havası da Dua-İman ruhu ilə yoğrulub, suyunun Haqq-Halal bərəkəti hopub torpağına-ocağına. Şərqi Göyçə dağlarının Sarıyer yaylaqlarından axan bulaq suları Sarı Yağub kəndinin İrfani-Ruhani ruhuna qarışmış, müqəddəsləşib, qüdsəşib...və Böyük-Kiçik çaylar adlanır....sonra Göyçə gölüne (Qayabaşı kəndi göldən 10 km cənub-şərqə yerləşir) tökülür...

nə və dini baxışlarınagörə həbs edilərək Kəvər şəhər həbsxanasında saxlanılıb, sonra Kəlbəcərə gətirilib. Müqəddəs möhürü və təsbehi həbsxanada divarda gizli bir yerdə qoruyub saxlayıb, növbəti dəfə onu başqa yere aparıblar...qızına xəbər göndərək ki, çörək tabağının üstündə möhürü və təsbehi qalıb...götürüb saxlasın...

Qayabaşı və Daşkənd kəndləri arasındakı (məsafə 5 km-dir) Sandıqlı qayanın altında mağara uzanır, qaya divarlarında naxışlı yazılar, qayaüstü işarələr həkkedilmişdir. Əski dini mərasimlərin burada keçirildiyi güman olunur. Şorcalı/Keyti dağında Qayabaşı kəndinin tərkəmə elatının binələrindən biri əski Zağalı kəndində olub (indi bu kəndin yurd

yış məskənlərin den biri də Şişqaya kəndidir, özündə Alban və Türk-İslam mədəniyyətinin vəhdətini yaşadır. Doğma "Kitabi-Dədə Qorqud" dastanı ruhuna bələnməmiş, İlahi Haqqa tapınan dini-ruhani hissələrin daşa döndüyü Qocadağ və Qaradağ arasında, 2059 m yüksəklikdə qərar tutmuş bu kəndin cənubunda əski Alban-Türk qəbiristanlığı (X-XII əsrə aid), Şərq memarlığının miniatür nəqqaşlığının daş naxışlarından ibarət sənduqələr, quzey hissədə xırda, qırmızı daşlardan ibarət dini abidə-təpələri sakral dəyərlər daşıyıcıları idi.

Qonşu kəndlərdən (Nərimanlı, Göysu/Çaykənd, Kəsəmən, Bala Məzrə, Böyük Qaraqoyunlu, /Əzizli...) bu yerlərə ziyarətə gələn-

tadı) doğma kəndi olub, qəbri müqəddəs hesab olunsada, dinsiz hay kilsəsi tərəfindən qəbirüstü abidəsi ilə birlikdə dağıdılmışdır.

R.S.19 aprel 1991-ci il tarixdə hay kilsəsi Şişqaya kəndinin adını dəyişərək-"Qukariç", sonra isə-"Geqamasar", 1995-ci ildən Göysu kəndini-"Azavan", Kəsəmən kəndini 25.01.1978-ci ildən-"Bahar", 19.04.1991-ci il tarixdən isə -"Arpuk", Əzizli kəndini-"Norabak", İnəkdağ kəndini-"Tretuk", 04 iyul 2006-cı ildən Ağyoxuş kəndini-"Zariver", Qızıləng kəndi 27.04.1946-cı ildə "Çiçəkli", 1978-ci ildən "Makenis"...adlandırılıb.

(Yazının hazırlanmasında həm də Abşeron rayonu, Çaylı kəndində yaşayan Qayabaşı kənd sakinlərindən Həsən İsmayıl oğlu Əliyevin (1945) və Şahsuvar İsmayıl oğlu Nağıyevin (1953) məlumatlarından istifadə olunmuşdur).

Qismət YUNUSOĞLU
Bakı Dövlət Universitetinin